

Slovenski VESTNIK

Poštni urad 9020 Celovec
Verlagspostamt 9020 Klagenfurt
Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort Klagenfurt
Posamezni izvod 3 šilinge
mesečna naročnina 12 šilingov
celeletna naročnina 120 šilingov
P. b. b.

LETNIK XXXVI

CELOVEC, PETEK, 29. MAJ 1981

STEV. 22 (2021)

DIALOG NA DEŽELNI RAVNI:

Razgovori v zagati Zaostrovanje stališč ni v interesu ne manjšine ne večine

„O rezultatih ni mogoče govoriti, ker do rezultatov ni prišlo. Moram pa reči, da je razgovor potekal v mirni atmosferi, vendar mislim, da so se stališča od zadnjega razgovora bolj zostrila. Na strani deželne vlade ni bilo tiste pripravljenosti, kakor je prišla do izraza po zadnjem razgovoru. Mislim, da je bila glavna, bistvena zahteva vseh treh strank, ki so v deželni vladi zastopane, da naj bi koroški Slovenci najprej vstopili v sosvete in da bi se šele potem dalo govoriti o realizaciji konkretnih vprašanj. Koroški Slovenci pa imamo doslej slabe izkušnje z različnimi odbori, in prav zaradi tega smo mnenja, da je treba prej doseči gotovo mero zaupanja, zlasti prej realizirati nekatera življenjska vprašanja slovenske narodne skupnosti, kot so otroški vrtci, vprašanje glasbene vzgoje, razna vprašanja šolstva itd.; šele potem je mogoče razmišljati o morebitnem vstopu v sosvete.“

To je neposredno po ponedeljkovem razgovoru na deželni vladi izjavil predsednik Zveze slovenskih organizacij na Koroškem dr. Franci Zwitter.

V ponedeljek so se zastopniki koroških Slovencev letos drugič udeležili razgovora s predstavniki koroške deželne vlade. Za Zvezo slovenskih organizacij so na razgovoru sodelovali njen predsednik dr. Franci Zwitter, tajnik dipl. inž. Feliks Wieser in šolski ravnatelj Franc Kukovica. Narodni svet koroških Slovencev so zastopali predsednik dr. Mitevž Grilc, tajnik Jože Wakounig in učitelj Herbert Seher. S strani koroške deželne vlade so bili navzoči deželni glavar Leopold Wagner (SPÖ), namestnik deželnega glavarja Stefan Knafel (ÖVP) in deželni svetnik dr. Mario Ferrari-

Brunnenfeld (FPÖ), razgovora pa se je udeležil tudi ravnatelj deželnih uradov dr. Lobenwein.

Po februarjem razgovoru je deželni glavar Wagner izjavil, da nobena stran ne bo vztrajala na pojmih, ki so v zadnjem času bili vedno v ospredju. Nadaljnji razgovori naj bi bili posvečeni detajlnim pogovorom o tem ali onem konkretnem problemu.

Izhajajoč iz tega so koroški Slovenci za ponedeljkov razgovor predlagali za dnevni red nekaj konkretnih točk, namreč vprašanje predšolske vzgoje, nekaj tekočih vprašanj osnovnega šolstva in vprašanje glasbene vzgoje. Po soglasnih izjavah po razgovoru je beseda dejansko tekla o teh vprašanjih, vendar so zastopniki strank takoj dali vedeti, da so baje pripravljeni

upoštevati nekatere tozadevne želje manjšine, vendar o njihovi realizaciji ne more biti govora, dokler koroške Slovenci niso pripravljeni vstopiti v manjšinske sosvete, ki jih predvideva zakon o narodnih skupinah.

Deželni glavar, ki je poudaril enotnost stališča treh strank, je med drugim tudi dejal, da so stranke pripravljene sprejeti določila glede sestave sosvetov. Taka sprememba bi po njegovem mnenju fiksirala večjo pravico soodločanja političnih strank. Rekel pa je tudi, da stranke nikakor ne želijo prenesti reševanja manjšinskega problema na koroška tla, ker to vprašanje spada v pristojnost zvezne vlade.

Koroški Slovenci seveda nikoli niso bili mnenja, da so razgovori na deželni ravni lahko nadomestilo za pogajanja na zvezni ravni, vendar smatrajo za pozitivno, da se o teh vprašanjih razpravlja tudi z deželno vlado. Zato so tudi z iskrenostjo in pripravljenostjo za kompromis šli na ponedeljkove razgovore, pri čemer pa so se želeli pogovarjati izrecno o konkretnih vprašanjih, da bi se vrnilo zaupanje do merodajnih dejavnikov, ki so ga koroški Slovenci upravičeno zgubili zaradi dolgoletnega zavlačevanja in nereševanja življenjskih vprašanj slovenske narodne skupnosti na Koroškem. Na žalost pa se je pokazalo, da te pripravljenosti na drugi strani ni. Nasprotno hoče deželna vlada Slovence siliti v sosvete in — menda na željo Slovencev — spreminjati sestavo sosvetov. V tej zvezi naj bo poudarjeno, da taka sprememba nikoli ni bila zahteva koroških Slovencev. Vsekakor pa se pod pritiskom, ob siljenju v sosvete, ni mogoče pogovarjati, saj obstaja nevarnost, da se stališča samo še bolj zostrijo. To pa ne bi bilo ne v interesu manjšine ne v interesu večine.

Dan koroških Slovencev v šestih občinah celjske regije

Ob koncu minulega tedna je bil v šestih občinah celjske regije KULTURNI DAN KOROŠKIH SLOVENCEV. Na povabilo tamkajšnjih družbenopolitičnih organizacij so gostovale skupine naših prosvetnih društev v občinah Celje, Velenje, Mozirje, Laško, Slovenske Konjice in Zalec, kjer povsod so priredili našim prosvetašem pristrčne sprejeme. O srečanjih, ki so potekala v znamenju utrjevanja stikov in sodelovanja med zamejskimi Slovenci in matično domovino, obširneje poročamo v notranjosti lista.

Zakaj je drugod možno česar pri nas baje ne gre rešiti?

Spričo čedalje važnejšega pomena in vpliva radia in zlasti televizije pri oblikovanju javnega mnenja in sploh v vsem družbenem dogajanju se tudi koroški Slovenci trudimo, da bi dosegli enakopravnejše upoštevanje na tem področju. Tako sta osrednji organizaciji za konkretizacijo svojih zahtev in predlogov, ki sta jih pristojnim dejavnikom posredovali v tako imenovanem operativnem koledarju, med drugim izdelali in predložili vladi podrobne načrte, kako si predstavljata na eni strani razširitev in dopolnitev radijskih oddaj in po drugi strani upoštevanje potreb slovenske narodne skupnosti tudi na področju televizije.

Toda na vse tozadevne predloge je sledil vedno isti odgovor: Ne! Po mnenju pristojnih v deželi in državi

baje ni mogoče izboljšati radijskega programa, ni mogoče uvesti slovenskih televizijskih oddaj in tudi ni mogoče zagotoviti nemotene sprejemanja ljubljanske televizije na celotnem dvojezičnem ozemlju Koroške. Tako dosledno zavračanje upravičenih zahtev slovenske narodne skupnosti po enakopravnejšem upoštevanju na področjih radia in televizije pa seveda silijo v primerjavo s tozadevno ureditvijo drugod.

● Avstrija, ki manjšinam v lastnih mejah noče priznati enakopravnosti, je za svojo manjšino na Južnem Tirolskem izbojevala rešitev, ki jo res moremo imenovati vzorno za ves svet.

● Pa tudi razmere v Sloveniji so — čeprav jih še nenehno izpopolnjujejo — že sedaj takšne, da bi se avstrijski dejavniki lahko zgledovali po njih: Pred desetimi leti je bil ustanovljen TV-studio „Koper-Capodistria“, ki ima zdaj dnevno že 7-urni program v italijanščini, medtem ko možnost sprejemanja TV-sporodov iz Italije sega daleč preko naselitvenega ozemlja italijanske narodnosti v Sloveniji. Za madžarsko narodnost v Prekmurju ima slovenska TV redno oddajo „Hidak-mostovi“, poleg tega pa so v teku priprave za postavitve pretvornika TV Budimpešta, s katerim bo zagotovljeno sprejemanje madžarske televizije tudi v tistih oddaljenih predelih Prekmurja, kjer je trenutno še ni možno sprejemati brez večjih motenj.

Že samo teh nekaj podatkov dovolj jasno pokaže, da je drugod očitno mogoče urediti tudi taka vprašanja, ki jih pri nas baje ne gre rešiti. Iz tega sledi, da vzrok ne more biti v nekih tehničnih ali finančnih težavah, marveč je edini vzrok pomanjkanje iskrene pripravljenosti. To pa je v kričnem nasprotju s trditvami avstrijskih dejavnikov o „širokogrudni naklonjenosti“ napram manjšinam ter o „velikem razumevanju“ za njihove potrebe in težave.

Kongres SPÖ v znamenju vprašanja

ali bo kancler Kreisky leta 1983 ponovno kandidiral

Na zunaj je bil kongres Socialistične stranke Avstrije, ki je ob koncu minulega tedna zasedal v Gradcu, sicer bolj ali manj v znamenju novega gospodarskega programa, ki ga je stranka sprejela na svojem zboru. Toda v resnici je bilo glavno vprašanje, okoli katerega so se vrtele razprave, povsem drugačno: ali bo kancler Kreisky ponovno kandidiral na parlamentarnih volitvah, ki so predvidene za leto 1983.

Zelo jasno je bilo namreč na kongresu povedano, da se Avstrija Kreiskemu v sedanjih razmerah ne more odreči; pri tem pa je bila gotovo še bolj kot Avstrija mišljena SPÖ, kateri je Kreisky bolj kot kdaj koli potreben, da ji s svojim imenom in svojim vplivom še enkrat izbojuje absolutno večino. Te potrebe se Kreisky sam morda še najbolj zaveda, ker dobro ve, da v stranki doslej še ni bilo v zadovoljivi meri poskrbljeno za morebitnega naslednika. Nasprotno je vprašanje nasledstva tudi na tem kongresu ostalo povsem odprto, še več: ponovna izvolitev pred meseci „odžaganega“ Hannesa Androscha v osrednji odbor stranke je negotovost in s tem možnostmi ugibanj samo še povečala.

Toda Kreisky ne bi bil Kreisky, če si v tem važnem vprašanju ne bi tudi tokrat obdržal odprte vse možnosti. Čeprav so mu z vseh strani prigovarjali, naj preklične svojo v zadnjih mesecih ponovljeno izjavo, da hoče napraviti prostor mladim, na graškem kongresu ni bil pripravljen izreči jasen „da“ ali „ne“. Govoril je o tem, da se za-

veda, kaj pomeni in kaj mu nalaga široko zaupanje, ki mu ga je stranka ponovno izrazila; vendar pa je na bučno navdušenje, ki je sledilo temu njegovemu priznanju, skoraj hudomušno pristavil, da se po drugi strani zaveda tudi svoje starosti in da si mora zadevo še temeljito premisliti. Dokončni odgovor bo dal v teku enega leta, je obljubil — vendar se morda ravno v tem razmeroma dolgem roku že skriva njegov dokončni pristaneč, kajti od tako izkušnega politika gotovo ni pričakovali, da bo svojo stranko šele zadnje leto pred novimi volitvami izpostavil brez dvoma težavnemu vprašanju zamenjave na vodilnem položaju. Zato v komentarjih tiska tudi prevladuje mnenje, da se Kreisky kot izkušeni taktik sicer še ni vezal, da pa je kljub temu že dovolj jasno nakazal, da bo SPÖ tudi pri volitvah leta 1983 (v kolikor ne bodo sploh preložene že na leto 1982, česar tudi ne izključujejo) nastopila pod vodstvom dr. Bruna Kreiskega.

Pri volitvah novega strankinega vodstva je bilo zaslediti nekaj značilnih podrobnosti. Razumljivo je bil Kreisky z veliko večino (čeprav nekaj glasov manj kot na kongresu leta 1979) ponovno izvoljen za predsednika; nova podpredsednika sta postala tudi vicekancler Sinowatz in dosedanji centralni sekretar Blecha, toda največ črtanj med devetimi podpredsedniki je utrpel koroški deželni glavar Wagner; z razmeroma veliko večino je bil v osrednji odbor izvoljen Androsch, medtem ko je vodja mladih socialistov Cap dobil komaj dva glasova

nad potrebno število.

Ravno razmerje med staro in mlado generacijo pa je vtisnilo kongresu drugo značilnost, saj je prišlo vedno spet do izraza, kako trmasto se strankino vodstvo zapira pred vsako novo, iz mladih vrst izvirajočo in zato tudi še malo manj „etablirano“ pobudo ali zahtevo. Podobno kakor že teden dni prej na zboru koroške SPÖ so tudi na osrednjem strankinem kongresu prišli do izraza kritični glasovi mladih, ki so izpričevali, da se mladina pač ne more in noče sprijazniti s tem, da bi edina ideologija stranke obstajala v tem, kako bi se za vsako ceno obdržala na oblasti. In še to je bilo videti, da mladini ni dovolj samo materialna blaginja, ampak išče tudi druge vrednote, za katere pa pri vodilnih krogih očitno najde vse premalo razumevanja.

Ni namreč le izraz neke kljubovalne mladostne trme, če so iz mladih vrst prišle na primer dosti bolj jasne in odločne zahteve po prepovedi sleherne neonacistične dejavnosti, kakor je bilo to potem sprejeto v dokaj zvođeneli obliki. V tej zvezi je vsekakor značilno, da SPÖ svojim članom slej ko prej prepoveduje vsako sodelovanje s komunisti, medtem ko zahteve mladih socialistov, da bi članom SPÖ prepovedali sodelovanje v neonacističnih organizacijah, kongres ni hotel sprejeti.

Svoj prispevek ob kongresu SPÖ pa so dali tudi tisti mladi socialisti, ki so pred kongresno dvorano demonstrativno protestirali proti izvažanju avstrijskih tankov in druge vojaške opreme.

NOV KORAK NA ŠOLSLEM PODROČJU:

Jeseni se bo začel

dvojezični abiturientski tečaj v okviru celovške trgovske akademije

Trenutno še tečejo priprave za uvedbo abiturientskega tečaja trgovske akademije s slovenskim in nemškim učnim jezikom. Prvi tečaj naj bi se začel letos jeseni v Celovcu. Nedvomno bi takšen tečaj pomenil za koroške Slovence določen korak naprej, saj doslej nimamo nobene srednje šole z gospodarsko usmeritvijo. Uvedba tega tečaja, ki ga lahko obiskujejo vsi tisti, ki imajo maturo, pa naj bi bil le prvi korak za ustanovitev slovenske trgovske akademije, ki bi pomenila uresničitev enakopravnosti tudi na tem področju, kakor to že vsa leta zahtevata osrednji organizaciji.

Splošni družbeni razvoj zahteva vedno večji meri ljudi, ki imajo srednji ali višjo poklicno izobrazbo, in to na vseh področjih. Tako na Koroškem število šolarjev, ki obiskujejo srednje ali višje strokovne šole, že močno presega število dijakov v splošno izobraževalnih srednjih šolah. Poleg tega je tudi na gimnazijah opaziti vedno večje prilagajanje učnih načrtov gospodarskim potrebam.

Spričo tega splošnega razvoja po stvarnem preudarku tudi koroški Slovenci ne moremo biti zadovoljni z obstoječimi možnostmi glede srednje poklicne izobrazbe. Saj se še vedno preveč slovenske mladine odloča pri študiju le za filozofske in vse prelože za trgovske, gospodarske in tehnične smeri.

Z abiturientskim tečajem trgovske akademije bodo ustvarjene možnosti za vzgojo kadra, ki je potreben tako v zadrugi kot v zasebnem gospodarstvu, v mešanih družbah

in še marsikje drugod. Po obisku tega enoletnega tečaja pa je dana tudi možnost nadaljnega študija v ustreznih panogah visokih šol. Tečaj bodo lahko obiskovali v prvi vrsti maturanti slovenske gimnazije in Slovenci z drugih gimnazij. Zanimiv bo tudi za študente in absolvente pedagoške akademije, ki v lastnem poklicu ne najdejo zaposlitve; prav tako pa tudi za druge študente, ki nameravajo študij prekiniti in stopiti v poklicno življenje.

Dokončni načrt za abiturientski tečaj še ni znan, ker se z njim trenutno bavi še ministrstvo za pouk, ki mu je Deželni šolski svet za Koroško pred tedni posredoval tozadevni predlog. V pristojnih krogih vendar računajo s tem, da bo do jeseni vse gladko steklo in bo tečaj torej z začetkom novega šolskega leta dejansko zaživel. Pouk bo v nekaterih predmetih pretežno slovenski in v drugih pretežno nem-

ški, na vsak način pa bodo vse važne pojme in strokovne izraze posredovali v obeh deželnih jezikih.

Ob rojevanju dvojezičnega abiturientskega tečaja pa je prav, da si vsaj na kratko ogledamo, kako smo se koroški Slovenci vso dobo po drugi svetovni vojni borili za uresničitev potreb glede srednjega šolstva. Že leta 1948 je Slovenska prosvetna zveza predlagala prosvetnemu ministrstvu ustanovitev slovenske realne gimnazije s posebnim poudarkom na realistične predmete. Ustanovitev so zavlačevali vse do podpisa državne pogodbe, ki je Avstriji naložila obveznosti tudi glede manjšinskega srednjega šolstva. Tako je končno nastala slovenska gimnazija v Celovcu, ki pa je imela — zlasti na željo duhovščine, ki je želela pritegniti dijake iz gimnazije na Plešivcu — močan humanistični poudarek.

Vendar je poznejši razvoj pokazal, da v današnjem času nudi najboljše možnosti poklicnega zaposlovanja posebno srednja šola s praktično usmeritvijo. Zato se osrednji slovenski organizaciji že dalj časa trudita za nadaljnjo srednjo šolo s trgovsko ali drugo gospodarsko smerjo. Na te potrebe sta opozorili med drugim v spomenici ob 20-letnici podpisa državne pogodbe, v operativnem koledarju pa poleg slovenskega oddelka v okviru Koroške glasbene šole ponovno zahtevali tudi uresničitev srednje in višje šole gospodarske smeri. V okviru pogajanj v zadnjem letu je končno s strani strokovnjakov ministrstva za pouk prišel predlog, da je najkrajša pot do izpolnitve te želje — brez spremembe zakona — uvedba abiturientskega tečaja trgovske akademije. Koroški Slovenci smo ta predlog sprejeli, vendar tega ne razumemo kot dokončno rešitev, temveč samo kot začetek uresničevanja slovenske trgovske akademije.

Ker učni načrt za tečaj še ni odobren, trenutno tudi še ni znano, pri katerem mestu so možne prijave za jesenski tečaj. Vsem zainteresentom pa priporočamo, da se tozadevno že zdaj obrnejo na osrednji organizaciji. Čim bodo podrobnosti znane, jih bomo seveda objavili.

SREČANJE NA LJUBELJU:

Spomin kot opomin

V soboto 30. maja bo na jugoslovanski strani Ljubelja na kraju, kjer je bila med zadnjo vojno podružnica zloglasnega nacističnega koncentracijskega taborišča Mauthausen, spet tradicionalno srečanje nekdanjih političnih zapornikov, internirancev in izgnancev ter borcev narodnoosvobodilne vojne.

Namen tega vsakoletnega srečanja je predvsem ta, da se počasti spomin na žrtve fašističnega nasilja, še posebej tudi nekdanjih internirancev v ljubeljski podružnici mauthausenskega taborišča, ki so v nečloveških pogojih gradili cestni predor pod Karavankami. Obenem pa se z zgodovino protifašističnega boja na teh srečanjih seznanja zlasti mladina, ki je poklicana, da prevzame in goji naprej tradicije in pridobitve tega boja — v spoštovanju do žrtev, ki so bile doprinesene za svobodo v borbi proti fašizmu.

Prireditve, ki se bo začela ob 10. uri po jugoslovanskem času (to je ob 11. uri po našem času) pred znanim spomenikom pod Ljubeljem, se bodo kakor vsako leto tudi tokrat udeležili predstavniki nekdanjih političnih zapornikov, internirancev in izgnancev ter borcev proti fašizmu z obeh strani meje. Tako bo srečanje tudi letos skupna manifestacija zavesti, da je le živ spomin na tedanj časa obenem tudi opomin in svarilo pred slehernim zopetnim pojavom starega ali novega nacizma.

Inštitut za narodnostna vprašanja v Ljubljani je prejšnji teden predstavil zastopnikom tiska nov dvojni zvezek svoje revije „Razprave in gradivo“, kjer je spet objavljeno večje število zanimivih razprav in člankov s področja narodnostnih in manjšinskih vprašanj. Nova številka 11/12 nosi sicer še letnico 1980, vendar je uvodna beseda direktorja inštituta Silva Devetaka datirana iz aprila 1981; v njej napoveduje, da bo revija v bodoče izhajala redneje, po možnosti polletno. Da se bodo na inštitutu resno trudili uresničiti to zamisel, kaže tudi dejstvo, da imajo v glavnem že pripravljeno gradivo za novo številko, ki bo v celoti posvečena problematiki izboljšanja mednarodnega varstva manjšin v luči osnutka deklaracije OZN o pravicah narodnih, etničnih, jezikovnih in verskih manjšin, ki ga je Jugoslavija pred tremi leti predložila v razpravo komisiji OZN za pravice človeka.

V sedanjih številki so, kratko nanižano, objavljeni naslednji prispevki: Glavni članek je prispeval dr. Ernest Petrič, ki razpravlja o različnih predlogih Jugoslavije za mednarodnopravno varstvo manjšin. V članku sicer še ni upoštevan najnovejši „razvoj“ omejenega predloga (o tem smo obširno poročali tudi v našem listu — op. ured.), vendar pa pomeni važen prispevek k proučevanju mednarodnih prizadevanj Jugoslavije za izboljšanje mednarodnopravnega varstva manjšin. Jan Šolta poroča o položaju Lužičkih Srbov v Nemški demokratični republiki (kjer bi se Avstrija lahko marsikaj naučila, kaj na primer pomeni resnična jezikovna enakopravnost). Matjaž Klemenčič je analiziral razvoja južno-tirolskega vprašanja od leta 1915 do leta 1945, medtem ko Vera Klopčič

govori o pravnem položaju narodnosti v SAP Vojvodini. Marsikatero paralelo s položajem koroških Slovencev bomo našli v prikazu položaja Slovencev na Tržaškem in Goriškem v luči primerjave med šolskimi in demografskimi podatki, ki ga je prispeval Pavel Stranj. Makedonske šole v Alba-

Ravno s temi vprašanji pa se je po predstavitvi revije obširno bavil dr. Karel Šiško, ravnatelj Slovenskega raziskovalnega inštituta v Trstu, ki je navzoče seznanil s trenutnim položajem glede sprejemanja globalnega zaščitnega zakona za Slovence v Italiji. Njegovo predavanje je bilo v marsičem

Manjšina ne bi smela podleči skušnjavi da bi v podpisnem sporazumu ali pogodbi videla tudi že rešitev svojih problemov

niji pa je prikazala Dragi Stefanija na podlagi pričevanj in spominov treh makedonskih učiteljev, ki so v Albaniji delovali nekaj let kot narodni prosvetljalci.

Velik del nove številke revije „Razprave in gradivo“ zavzemajo biografije in bibliografije sodelavcev inštituta za narodnostna vprašanja v Ljubljani, in sicer za obdobje 1958—1978. Tukaj najdemo navedenih tudi celo vrsto razprav, člankov, poročil in drugih prispevkov, ki so jih sodelavci inštituta objavljali v Slovenskem vestniku in v Koroškem koledarju; sicer pa bo ta pregled v korist vsakomur, ki se bavi z manjšinsko problematiko oziroma posebej s tako imenovanim „koroškim vprašanjem“.

V zaključnem delu revije, kjer so objavljena razna gradiva, zavzema prvo mesto besedilo operativnega koledarja, ki sta ga pristojnim dejavnikom posredovali osrednji organizaciji koroških Slovencev; sledijo pa še zakonski predlogi, ki so jih posamezne stranke izdelale za zaščito manjšin v Italiji.

„poučno“ predvsem tudi za nas koroške Slovence, saj so bile podobnosti tako očitne in kričeče, da jih ni mogoče spregledati ali preslišati. Tako na primer, ko je orisal upanja Slovencev v Italiji v povojnem času, da bo njihova vprašanja s sprejemom ustave in mednarodnih dokumentov ter z drugimi pravnimi določbami rešeno — pa so bili potem vedno spet razočarani: ko ni prišlo do uresničitve Svobodnega tržaškega ozemlja, ko ni bil uveljavljen poseben statut Londonskega sporazuma in ko tudi po sklenitvi osimskih sporazumov že več let čakajo na izpolnitev obveznosti, ki jih je Italija v tem mednarodnem dokumentu prevzela glede slovenske narodnostne skupnosti in njenih pravic.

Ugotovitev predavatelja, da manjšina ne bi smela podleči skušnjavi, da v podpisnem sporazumu ali pogodbi vidi tudi že rešitev svojih problemov, bi lahko v polni meri veljala tudi za nas — „izkušnje, ki jih imamo z več kot četrstoletnim bojem za izpolnitev člena 7 avstrijske državne pogodbe, so vsekakor dovolj zgornje

TUDI PROF. VEITER POTRIJE:

Ljudsko štetje v Avstriji

je po obliki izvedbe protiuustavno

Kakor smo že obširno poročali, sta osrednji organizaciji koroških Slovencev in skupni izjavi k letošnjemu ljudskemu štetju opozorili na diskriminacijski značaj tega štetja ter poudarili, da je oblika ugotavljanja občevalnega jezika v očitnem nasprotju s členom 7 državne pogodbe in s tem v nasprotju z avstrijsko ustavo, katere del je državna pogodba. Zato sta Zveza slovenskih organizacij na Koroškem in Narodni svet koroških Slovencev spričo dejstva, da ljudsko štetje v takšnih pogojih ne more dati objektivnih, resničnih podatkov o jezikovni pripadnosti, rezultatom štetja že vnaprej odrekla vsako veljavnost.

Ko smo v našem listu v zvezi z ljudskim štetjem med drugim pisali o „statističnem genocidu“ (kakor je prakso avstrijskih ljudskih štetij z ozirom na narodnostne manjšine imenoval znani avstrijski strokovnjak za manjšinska vprašanja dr. Veiter), so nas v tukajšnjem tisku nesramno napadli in nam s sklicevanjem na besede, ki so jih samovoljno iztrgali iz našega članka, očitali, da blatimo Avstrijo. Zato smo radovedni, kako bodo isti oblikovalci javnega mnenja sedaj reagirali na stališče prof. dr. Veiterja, ki je v celoti podprl ugotovitve obeh osrednjih slovenskih organizacij in prav tako izjavil, da je oblika izvedbe ljudskega štetja protiuustavna ter v takšni meri protimanjšinska, kot je to le mogoče.

Takole se namreč glasi vsebina pisma, ki ga je dr. Veiter poslal Zvezi slovenskih organizacij na Koroškem:

Ich las dieser Tage Ihren Aufruf, wonach die Volkszählung 1981 in der Art ihrer Durchführung verfassungswidrig ist und kann dazu nur sagen, daß meines Erachtens die Feststellung, die dahingeh, daß man grundsätzlich nur die deutsche Sprache als Umgangssprache anzugeben hat und nur zuzusagen in Ausnahmefällen auch eine andere oder deren mehrere, ohne aber zu sagen, welche das sein könnte, mit Artikel 7 des Österreichischen Staatsvertrages nicht in Einklang steht. Art. 7 ist aber Bundesverfassungsrecht, sodah ich Ihren Ausführungen voll inhaltlich zustimme. Die Fragestellung in den Volkszählungsformularen ist so minderheitenfeindlich wie nur irgend möglich. Aber das ist ja die ständige Praxis des Österreichischen Statistischen Zentralamtes.

Tako sodi o obliki izvedbe ljudskih štetij in posebej o načinu ugotavljanja občevalnega jezika v Avstriji mednarodno priznan avstrijski znanstvenik. Ali bo kak koroški pisnik tudi njemu zažugal s karajoče dvignjenim prstom in mu samoljubno očital, da spravlja Avstrijo ob dobro ime v mednarodni javnosti!

V dvojezičnem šolstvu

še nikakor ni vse urejeno

Pretekli teden se je mudila na Koroškem delegacija Republiškega komiteja za vzgojo in izobraževanje ter telesno kulturo Slovenije. Poleg pogovorov s koroškimi šolniki so gostje iz Slovenije obiskali ljudske šole na Zihpoljah, v Borovljah in na Bistrici v Rožu ter boroveljsko glavno šolo. Povsod so prisostvovali dvojezičnemu pouku.

Drži, da so na šolah, ki so jih obiskali šolniki iz Slovenije, izredno urejeni materialni pogoji za delo šol, saj so vse te šole bile zgrajene v zad-

njih letih. To velja seveda tudi za Zvezno gimnazijo za Slovence v Celovcu. Vendar poleg urejenih materialnih pogojev odločilno vpliva na uspeh pouka in vzgoje, da so enako dobro urejeni didaktični pogoji. Tu pa nikakor ne moremo govoriti o zglednem stanju v dvojezičnem šolstvu in o tem, da ni odprtih problemov. Nihče ne pričakuje, da se bo situacija na tem področju izboljšala od danes na jutri. Toda vprašanja, ki sta jih nakazali v zadnjem pismu obeh osrednjih organizaciji Deželnemu šolskemu svetu za Koroško in ministrstvu za pouk, bi le bilo treba reševati. Tu imamo v mislih tudi šolski list „Mladi rod“, ki je dobil zadnje podpora s strani ministrstva leta 1977.

Prav zaradi urejenih materialnih pogojev za delo šol je razkorak s slovenshino še večji. V nobeni naštetih šol šolniki iz Slovenije niso zapazili slovenskega napisa oziroma obvestila. Tako so povedali, ko so se srečali s slovenskimi učitelji in zastopnikoma osrednjih organizacij na sedežu NSKS, kjer je potekal kratek pogovor o predstavah organizacij, kje so pomanjkljivosti dvojezičnega šolstva.

Gotovo je, da bo o tem srečanju sledilo nadaljnje delo in se bodo zvrstili novi kontakti. Reči je treba, da je stalen kontakt nujen. K dobro pripravljenim razgovorom ni nobene alternative, ne glede na različna stališča, ki se ob takih priložnostih pojavijo. Nujno pa bo treba spregovoriti kdaj tudi o razvijanju didaktičnega materiala za dvojezični pouk na Koroškem. Tu je še dosti potreb. Seveda se situacija na Koroškem in situacija na območju dvojezičnega šolstva na Prekmurju ne dasta primerjati, ker so izhodišča glede dvojezične osnovne šole popolnoma drugačna. Odločilna za urejevanje odprtih vprašanj manjšinskega šolstva na Koroškem ostaja dobra volja političnih sil v Celovcu in na Dunaju. Če se že toliko govori o boljšem vzdušju med narodom na Koroškem in v odnosih med Koroško in Slovenijo, potem moramo reči, da na področju osnovnega šolstva klima trenutno ne privedla do nobenih izboljšav.

Kulturni dan koroških Slovencev v celjski regiji

V šestih občinah celjske regije je bil ob koncu zadnjega tedna kulturni dan koroških Slovencev. Pobude za tesnejše kulturno in politično sodelovanje te štajerske regije s slovensko manjšino na Koroškem so se rodile letos meseca aprila, ko je veččlanska delegacija v ZSO včlanjenih organizacij obiskala te občine. Poseben medobčinski organizacijski komite v Celju je bil zadolžen, da skupno s

obilnim oplavzom, tako da je zbudilo pri marsikaterem nastopajočem spet večjo zagnanost za kulturno delovanje.

V petek 22. maja je kot prvo društvo gostovalo SPD „Zarja“ iz Železne Kaple z mešanim pevskim zborom in s folklorno skupino v Šentjurju. Po nastopu so se zmenili, da bo folklorna skupina iz Šentjurja letos poleti sodelovala v Železni Kapli na mednarodnem fol-

raj vseh skupinah v soboto ob 19. uri. V občini Velenje sta nastopila Mešani pevski zbor SPD „Podjuna“ iz Pliberka in moški pevski zbor „Kralj Matjaž“ iz Libuč, koncert je bil v prostorih Kulturno prosvetnega doma v Soštanju.

Slovensko prosvetno društvo „Vrtača“ iz Slovenjega Plajberka je s tamburaškim zborom, z instrumentalnim triom in s sestrama Čertov oblikovalo celovečerni koncert v Delavskem domu v Nazarjah in s tem dokumentiralo izredno ustvarjalnost svojih zelo mladih kulturnih skupin. Mešani pevski zbor „Gorjanci“ in pevsko-instrumentalna skupina iz Kotmare vasi ter ženski kvartet „Peter Markovič“ iz Rožeka so gostovali v Kulturnem domu Dušana Poženela v Laškem. V občini Žalec pa sta gostovala folklorna skupina SPD „Srce“ iz Dobrle vasi in mešani pevski zbor SPD „Bilka“ iz Bilčovsa. Edini nastop v nedeljo pa je bil v Slovenskih Koroških, kjer je gostoval mešani pevski zbor SPD „Srce“ iz Dobrle vasi.

Gostom so vsepovsod pripravili slovesne sprejeme, deloma s pihalnimi orkestri, pevske zbori in folklornimi skupinami. Mlada dekleta v slovenskih nošah pa so podarile vsakemu gostu rdeč nagelj, po starem slovenskem običaju pa si je vsak prišlec odlomil kos kruha in ga požlahnil še s soljo. Nastopajoči so povsod prišli v polne dvorane, kjer jim je občinstvo z obilnim aplavzom povedalo, da od srca ljubi koroško narodno pesem. Koroške skupine so spremljali tudi zastopniki Slovenske prosvetne zveze, predsednik Valentin Polanšek, ki je bil v Laškem, tajnik Franci Sadošek v Soštanju in Šentjurju, Joško Hudl v Vojniku, Hanzi Weiss v Nazarju pri Mozirju in Jozi Mečina v občini Žalec.

V združeni manifestaciji pa so se zastopniki gostujočih društev in

(Dalje na 4. strani)

Po starem slovenskem običaju so bili gostje iz Koroške sprejeti tudi s kruhom in soljo. Slovensko prosvetno zvezo v Celovcu organizira to srečanje. Povsod so zelo prisrčno sprejeli pevce, godce, igralce in prosvetne delavce, občinstvo pa je hvaležno sprejelo nastopajoče in jih nadarilo z

Levstikovo srečanje v Ljubljani

V dneh od 21. do 22. maja letos je na Filozofski fakulteti v Ljubljani bilo 2. Srečanje slavistov celovške in ljubljanske Univerze. Srečanje so posvetili 150-letnici Frana Levstika in ga zato imenovali „Levstikovo srečanje“.

V tem okviru je bilo skupno 21 predavanj strokovnjakov iz Celovca, Gradca in Ljubljane, pri čemer so slavisti m. dr. govorili o Levstikovem jeziku in o Levstikovem publicističnem jeziku. Kot predavatelji so nastopili znani slavisti kot

je Breda Pogorelec, K. D. Olof, Janez Koruza, Erich Prunč, France Zdravec, Pavle Zablatnik in drugi.

Poleg Levstikovega doprinosu k slovenskemu slovstvu, so obravnavali tudi druga vprašanja s področja slavistike, zlasti o temeljnih problemih slavistike na Koroškem, o tehniki anketiranja v dvojezičnem prostoru na primeru Koroške, o oblikovnih premenah na primeru a-jevske sklanjatve v slovenskih koroških dialektih in drugih temah.

V kratkem bo izšla gramofonska plošča SPD „Zarja“

Pevski zbor Slovenskega prosvetnega društva „Zarja“ v Železni Kapli bo v kratkem doživel izid prve samostojne gramofonske plošče. Izšla bo pri založbi Help in v produkciji Eddyja Korscheja, medtem ko za tonske posnetke odgovarja Max Matschnig, za vodenje snemanja pa Peter Altersberger in Branko Rajšter, je spored pesmi z zborom naštudiral in pri snemanju vodil Joško Wrulich.

Na plošči bodo posnetki priljubljenih koroških narodnih in umetnih pesmi kot so Nocoj pa oh nocoj, Oj, te mlinar, O ti preburna ženska stvar, Težki čas ne vrni se, Lepa moja si Koroška in druge. Plošča bo nosila naslov zadnje navedene pesmi „LEPA MOJA SI KOROŠKA — MEIN SCHÖNES KÄRNTEN.“ Vsi naslovi pesmi so dvojezični, na ovitku pa bo tudi uvod izpod peresa društvenega tajnika Mihe Traunika, ki je ob tej priložnosti zapisal:

Koroška dežela, njeni ljudje in petje, to je eno. Slovensko prebivalstvo dežele pa slovi še posebej po svoji ubrani mehki pesmi, po skoraj milih narodnih pesmih. Vendar pesem in petje za koroškega Slovenca nista le folklor in melanholija, pesem ima zanj narodnoobrambni pomen.

Zborovsko petje mu tudi danes pomeni najmočnejše sredstvo za čuvanje in ohranjanje ter gojitev narodnega blaga, predvsem pesmi in jezika. Je pa zanj tudi ena najmočnejših vezi do matičnega naroda, do skupne zgodovine in kulture. Ne le pevec in zbor, tudi narod se bogati in kulturno oblikuje s petjem. Pesem je posamezniku in skupnosti položena že v zibel, pesem je del naroda.

Že pred 75-imi leti so tedanji prosvetaši v Železni Kapli ustanovili društvo, ki je od nastanka in vse do danes uspešno izpolnjevalo nalogo, da vodi slovensko kulturno življenje v tej — danes najjužnejši — občini Avstrije. Ob nastanku samem je bil ustanovljen tudi močan pevski zbor, ki je nastopal po vseh

krajih južne Koroške. Poleg zborovskega petja, ki se je epohalno gojilo v mešanem ali moškem zboru ali v obeh, se je društvena dejavnost razširila tudi na druga kulturna področja. Samo najtežja obdobja preteklosti so zmogla delavnost društva zavirati, med drugo svetovno vojno pa se je morala zavsem ukiniti. Takrat je petje zbora utihnilo. Zato pa se je kulturna vnaema po tem obdobju vsled naporov in odbornikov ter srečne predanosti tedanjih in današnjih aktivnih članov naravnost pomnožila.

Danes je Slovensko prosvetno društvo „Zarja“ s svojimi sekcijami, predvsem pa z obema zboroma v občinskem kulturnem življenju bolj prisotno kot kdaj koli poprej. A ne le domačinom, tudi številnim gostom domače občine in sosednjih krajev olepšuje bivanje v tem delu Koroške. S prirejanjem pevskih večerov za tuje goste „Zarja“ posreduje in približuje slovensko pesem, istočasno pa opozarja na dvojezični značaj dežele. Le-ta se upravičeno veseli slehernega obiskovalca, morala pa se bo bolj zavzeti tudi za potrebe vseh svojih deželanov. SPD „Zarja“ je preko obeh zborov vključeno tudi v skupne aktivitete slovenske manjšine na Koroškem. Z gostovanji in nastopi v Sloveniji pa prispeva v skupno kulturno zakladnico Slovencev, ter obenem povezuje in približuje in združuje ljudi tu in onstran meje.

Ob tej priložnosti je treba še zapisati, da bo plošča izšla na pobudo koroškega deželnega glavarja Leopolda Wagnerja in s pomočjo koroške deželne vlade. Na plošči bo skupno posnetih štirinajst pesmi; ko pa bo izšla, bomo o tem bralce še posebej opozorili. Vsekakor je izid gramofonske plošče s slovenskimi pesmimi redek pojav, zato se njenega izida tembolj veselimo in tudi pričakujemo, da bo deželna vlada kazala pripravljenost tudi za druge slične korake, ki pospešujejo kulturno ustvarjalnost slovenske narodne skupnosti na Koroškem.

„Gamsi na plazu“ zdaj že v treh jezikih

Knjiga Karla Prušnika-Gašperja „Gamsi na plazu“, ki zavzema brez dvoma vodilno mesto med pričevanji o novejši zgodovini koroških Slovencev in še posebno o našem protifašističnem boju, je zdaj izšla tudi v srbohrvaškem prevodu in je torej na voljo že v treh jezikih: v slovenskem izvorniku, ki je pred tedni doživel že tretjo izdajo pri založbi Borec v Ljubljani; v nemškem prevodu, ki ga je ob koncu minulega leta izdala založba Drava v Celovcu; in sedaj še srbohrvaški prevod, ki je izšel pri založbi 4. julij v Beogradu.

DIVOKOZE NA LAVINI je naslov Gašperjevih „Gamsov na plazu“ v srbohrvaškem prevodu, ki sta ga opravila dr. Milan Rakočević in Melita Rakočević-Petrič. Knjiga (vezana v umetno usnje) obsega 308 strani teksta in 24 strani slikovnih prilog z izborom dokumentov o boju koroških Slovencev proti fašizmu. Poleg obširnih opomb in pojasnil, seznama partizanskih grobišč na Koroškem ter spiska slovensko-nemških krajevnih imen, kar vse je povzeto po tretji slovenski izdaji, pa vsebuje srbohrvaška izdaja še dva nadaljnja prispevka: Tone Ferenc je prispeval kratek pregled zaključnih operacij Jugoslovanske armade za osvoboditev Koroške v letu 1945, dr. Avguštin Malle pa je podal informativen prikaz položaja koroških Slovencev v prvi republiki, med drugo svetovno vojno in danes. Tako bo knjiga lahko uspešno prispevala k širjenju informacij o koroških Slovencih med narodi in narodnostmi Jugoslavije, s tem pa tudi k utrjevanju njihovega zanimanja za naša vprašanja in za naš še vedno trajajoči boj za uveljavitev mednarodno priznanih pravic.

„Gamsi na plazu“ v vseh treh jezikih lahko dobite oz. naročite v knjigarni „Naša knjiga“ v Celovcu, Paulitschgasse 5—7. Cene so naslednje:

- GAMS NA PLAZU 150 šilingov
- GEMSEN AUF DER LAWINE 215 šilingov
- DIVOKOZE NA LAVINI 215 šilingov.

Kabaret „Roter Gamsbart“ navdušil

V organizaciji Slovenskega prosvetnega društva „Bisernica“ in krajevne organizacije Zveze slovenske mladine v Celovcu, je v petek 22. maja 1981, v prostorih Dijaškega doma SŠD gostoval graški kabaret „Roter Gamsbart“. Pred zasedenim avditorijem je kabaretistični ansambel na satiričen način predstavil edino živalico, ki je preživela eksplozijo nevtronske bombe na avstrijskem ozemlju. Nadalje so v obliki kratkih skečev in pesmi prikazali avstrijsko delavsko gibanje, antifašistični boj in boj za mir. Nastopajoči so prikazali, kako si napredna avstrijska mladina prilagaja svojo zgodovino, zgodovino avstrijskega ljudstva in kako gleda njegovo bodočnost. Posebno so

navdušili gostje iz Gradca s slovensko pesmijo, „Zakaj postal sem partizan“.

Nastop kabareja „Roter Gamsbart“, ni kvaliteten le po njegovi izvorni satiričnosti, ampak tudi po izredno kvalitetnem izvajanju pesmi in igalskih vložkov. Njegovo gostovanje je vsekakor tudi lep prikaz, kako se da pripraviti zabavno-satiričen spored. Morda je tega ali drugega navdušil, da bi s kakšno skupino poskusil naštudirati kaj primerne, saj bi tu na Koroškem bilo dovolj možnosti za tovrstno protestno dejavnost.

Ansambel „Roter Gamsbart“ je nastopil tudi v Pliberku in na Obirskem, v organizaciji krajevnega odbora ZSM oziroma SPD.

14. MEDNARODNI GRAFIČNI BIENALE V LJUBLJANI:

Likovni umetniki z vsega sveta bodo razstavili nad 1500 listov

Ljubljana je staro kulturno središče, ena stalnih, že tradicionalnih kulturnih prireditelj mest je tudi MEDNARODNI GRAFIČNI BIENALE, likovna manifestacija, ki ima po svetu in doma že priznan ugled.

Letos junija bo v prostorih ljubljanske Moderne galerije odprt tokrat že 14. MEDNARODNI GRAFIČNI BIENALE. Na veliki razstavi, ki bo trajala do konca septembra, si bodo obiskovalci lahko ogledali nad 1500 grafičnih listov iz preko 60 držav. Najnovejši grafični listi priznanih umetnikov pa tudi mladih, nadarjenih avtorjev iz vsega sveta — od Kitajske — do Skandinavije, od Južne Amerike do Indije in Avstralije — bodo ponovno pričali o želji po lepem in ustvarjalnem, prisotni v vseh delih, in o posebnostih življenja in pogojev ustvarjanja v deželah, iz katerih prihajajo. Ljubljanski grafični bienale namreč ni samo najstarejša likovna prireditev te vrste, je tudi edina, ki široko odpira vrsto ustvarjalnosti vsega sveta. Zato je tudi zanimiv in nenehno raste.

Poleg prikaza letošnjega likovnega trenutka v grafiki so na 14. BIENALU tudi osebne razstave nagajencev preteklega, 13. MEDNARODNEGA GRAFIČNEGA BIENALE: častna nagrada Roberta Rauschenberga iz Združenih držav Amerike, glavne nagajenke, češke ustvarjalke Adriane Simotove in nagajenke Adriane Maraž iz Jugoslavije. V počastitev letošnjega jubileja, 40. obletnice ustanovitve Osvobodilne fronte pa je prireditelj postavil razstavo partizanske grafike. To je pravzaprav malo jedro, zraslo že med osvobodilnim bojem, iz katerega je izšla nova, ustvarjalna moč in hotenje, da se z grafično likovno govorico, ki je bila živa tudi v najtežjih pogojih, izrazi umetniška beseda, razumljiva vsakemu človeku.

14. MEDNARODNI GRAFIČNI BIENALE v Moderni galeriji v Ljubljani je prireditev, ki je mednarodnega likovnega pomena in je vredna ogleda. Zastopani bodo tudi grafiki iz Avstrije, med njimi tudi naš slikar Valentin Oman.

Slovenski lovci kot povezovalni faktor

Sicer nimajo lastnega lovišča, temveč se vključujejo v lokalne lovske družine, kljub temu pa slovenski lovci, združeni v Klubu prijateljev lova, že skoraj dve desetletji opravljajo pomembno poslanstvo. Poleg združevanja lovcev slovenske narodnosti na Koroškem — trenutno ima Klub 109 članov iz Zilje, Roža in Podjune in drugih krajev Koroške — je pomemben dejavnik tudi v sodelovanju lovcev čez mejo. Pomemben delež ima pri dobrih stikih med lovske zvezama na Koroškem in v Sloveniji, na svojem terenu pa si prizadeva tudi za enakopravnost Slovenske narodne skupnosti.

Občni zbor zadnje nedelje na Radišah pa je dobil še svoj poseben pomen, saj je bil Klub prijateljev lova tako rekoč formalno sprejet v veliko koroško lovsko družino, kar so dokumentirali prvič navzoči trije okrajni lovske predstavniki iz okrajev Beljak, Celovec in Velikovec ter izrekli priznanje delovanju slovenskih lovcev.

Predsednik lovcev Mirko Kumer ml. je med navzočimi pozdravil celo vrsto častnih gostov. Navzoči so bili okrajni lovske mojstri iz Celovca dr. Gerald Frick, iz Beljaka Hermann Schnabl in iz Velikovca inž. Albin Knafel, ki je pozdravil navzoče tudi v slovenskem jeziku. Predsednik Kumer je pozdravil tudi predsednika Lovske zveze Slovenije Lojzeta Briškega, gen. konzula SFRJ v Celovcu Milana Šamca, podpredsednika ZSO Hanzija Ogrisa, podpredsednika NSKS Ignaca Domeja, predsednika SSZ Danila Prušnika in zastopnike lovske družin slovenskih obmejnih občin in Slovenskega lovskega društva Doberdob iz Italije, ki ima podoben položaj kot Klub prijateljev lova na Koroškem.

Slovenski lovci so se posebno spomnili še pobudnika, ustanovitelja, organizatorja in dolgoletnega predsednika Kluba Karla Prušnika-Gašperja, ki je umrl lansko vigred Bivšemu predsedniku so posmrtno podelili plaketo kot odlikovanje za dolgoletno aktivno delo v KPL in zlato značko Kluba prijateljev lova, ki so jiju izročili vdovi

Z leve na desno: Marica Pradetto, Mirko Kelich, Mirko Kumer, Lojze Briški, Milan Šamec

Tereziji Prušnik-Miri.

Predsednik Mirko Kumer je v

svojem poročilu omenil številne naloge lovcev, ki se trudijo, da bi ostala lovišča v rokah domačinov. Poudaril je tudi važnost dobrega odnosa lovca do kmetov in drugih prebivalcev. „Prav gotovo je ena največjih nalog kluba, da povezuje in združuje lovce slovenske narodne skupnosti v lastni organizaciji, da jim nudi ob raznih priložnostih pomoč, da skrbi za izobrazbo...“ je dejal predsednik. Omenil pa je tudi potrebo, da pride na lokalni ravni še bolj do izraza dvojezičnost in na zastopnike koroških lovcev je naslovil željo, da naj pride v prihodnje tudi pri uradni prireditvah navzočnost Slovencev bolj do izraza.

Za njim je podal poročilo tajnik Mirko Kelich, ki ga je označil Kumer kot gonilno silo Kluba. Kelich je v svojem poročilu dal organizacijski obračun dejavnosti zadnjih let in še enkrat poudaril kakšno izgubo je pomenila smrt Gašperja tudi za KPL.

Pri volitvah je ves odbor s predsednikom Mirkom Kumrom ml. bil izvoljen soglasno, podpredsedniki so Lojze Trunk, Janko Ojtzl in Tomaž Ogris. Kot tajnik je bil izvoljen ponovno Mirko Kelich, njegov namestnik pa je Kraut Beno. Kot blagajnica je bila potrjena Marica Pradetto, njen namestnik pa je Pasterk Franci, tudi vsi ostali odborniki so bili izvoljeni soglasno.

Enajstim častnim članom je nato KPL podelil kot skromno priznanje diplome in posebne značke. Lovska zveza Slovenije pa je štirim ustanovnim in zaslužnim članom Kluba prijateljev lova podelila „Red za lovske zasluge — 3. stopnje (bron)“. Odlikovanci so bili Jaka Potočnik, kmet iz Mokrij, Feliks Haderlap, gozdni delavec iz Obirskega, Janko Koren, upokojen nadučitelj iz Tal pri Šentjakobu in Rudi Lampichler, zidar iz Radiš. Isto priznanje bodo podelili v Železni Kapli Petru Kucharju in Francu Smrtniku za zasluge pri delu v klubu, posebno pa še pri uresničevanju skupnih obmejnih gojivnih področij.

Odborniki kluba so se med drugim zahvalili ZSO za finančno in gmotno podporo. Od strani gostov — spregovoril je okrajni lovske mojster Schnabl iz Beljaka, ki zna slovenski ziljski dialekt — je prišel predlog, da imenujejo slovenski lovci v okrajih svoje zaupnike, ki naj posredujejo želje slovenskih lovcev preko okrajnih lovskeh mojstrov vodstvu koroških lovcev. Lovci so to pobudo z zadovoljstvom sprejeli, pravtako predsed. Kumer, ki pa je poleg tega izrazil mnenje, da bi direktno zastopstvo v bodoče bilo seveda bolj učinkovito. Schnabl je pozval slovenske lovce tudi k pisanju v glasilu „Der Kärntner Jäger“, s čimer so se slovenski lovci strinjali, vendar so nekateri pritrtili, da bi takšni članki morali biti tudi v slovenskem jeziku.

ZVEZA KOROŠKIH PARTIZANOV V CELOVCU

v a b i

v soboto 30. maja 1981, s pričetkom ob 11. uri na
SREČANJE PARTIZANOV IN AKTIVISTOV OF, KI SO SE BORILI IN
DELOVALI MED NOB NA KOROŠKEM

Srečali se bomo v Veselah v Podjuni pri tovarišu predsedniku ZKP Janezu Wutte-Lucu. Vabimo tudi antifašiste, našo mladino, borce za mir in sporazumevanje med narodi, da se udeležijo tega srečanja, ko bomo obujali spomine na težke čase trpljenja in boja. Med kulturnim sporedom, ki se bo začel ob 14. uri, bo nastopil tudi naš koroški partizanski pevski zbor.

Prisrčno vabljeni!

„Koroška pomlad“ - literarne prireditve

„Literaturcafe Klagenfurt“, Društvo za pospeševanje literature, komunikacije in kulturno politiko v Celovcu, je svojčas prirejalo pod naslovom „Vorfrühling“ — predpomlad v celovski kavarni Perstinger večere pesmi in literarnih branj. Zdaj pa s „Koroško pomladjo“ prirejajo teden raznih prireditev od nastopov pevcev po ulicah in literarnih nastopov v Mestni hiši. Prireditve, na katerih sodelujeta tudi Valentin Polanšek in Janko Messner bodo končane prihodnje nedeljo.

Namen teh prireditev je, javnost opozoriti na literaturo mladih in pospeševati literarno dejavnost, ki s strani uradnih forumov nima zadosti podpore. Zato vidni avtorji, kot je Valentin Oman, Peter Handke, Gert Jonke in drugi to akcijo podpirajo. Namen te akcije je vsekakor spodbuden in brez dvoma zbuja pozornost v javnosti, ker je tudi nekakšna akcija proti dogodkom okoli literarne nagrade „Ingeborg Bachmann“, ko mesto Celovec in koroški radio v ta namen potrošita ogromna sredstva.

Za celotno zadevo odgovarjata Josef K. Uhl in Del Vedernjak. Akcija je kot taka vredna podpore, po drugi strani pa nikakor ne gre prezreti dejstva, da dobra literatura najbolj prodira sama in ji do uspeha tudi razne negacije ne morejo ovirati

poti. Prav Del Vedernjak, pa razen gotovih organizacijskih sposobnosti žal še ni dokazal, da zna tudi dobro pisati.

Začeli so z gradnjo novega dijaškega doma v Celovcu

Po dolgoletnih prizadevanjih je zadnji ponedeljek končno le uspelo začeti dela za novi dijaški dom Slovenskega šolskega društva v Celovcu. Dom, ki bo stal na zemljišču Mikschallee/Hindenbergstraße med športnim igriščem ASK in Št. Petersko cerkvijo, je namenjen slovenskim dijakom in vajencem. Sodobno urejen štirinadstropni dom bo nudil prostora okoli 180 dijakom in vajencem.

Z delom sta zadolženi združeni podjetji Begusch iz Bistrice v Rožu in Mertel iz Rožeka. Predvidoma bodo dela za surovo zgradbo zaključena decembra tega leta.

Koncert pevskega zbora „Rož“ v Ljubljani

V torek 19. maja je imel mešani pevski zbor „Rož“ SPD „Rož“ iz Šentjakoba v Rožu koncert v Cankarjevem domu v Ljubljani. Na koncert je vabila Glasbena mladina Slovenije, s katero ima šentjakobsko prosvetno društvo oz. pevski zbor tesne prijateljske stike. Naši pevci so predvajali koroške narodne in umetne pesmi, dirigiral pa je njihov verzirani pevovodja Lajko Milisavljevič. Koncerta so se udeležili znani veliki prijatelji koroških Slovencev in seveda tudi naši koroški rojaki. Med slednjimi naj omenimo samo zgodovinarja Frana Zwitterja. Povezavo je imel Tone Sticker. Ob tej priložnosti je tudi predstavil publiko koroške pesnike in pisatelje. Koncert je dobro uspel. Zadovoljni so bili nastopajoči in poslušalci, kar je razveseljiva ugotovitev.

Z glasbeno mladino Slovenije imajo šentjakobčani, kot smo že omenili, zelo tesne stike. Tako je ob priložnosti otvoritve društvene knjižnice v Šentjakobu pomagala popestriti to slovesnost s tem, da je posredovala dva znana umetnika, gledališkega igralca Borisa krajca in odličnega harmonikaša Silvestra Mihelčiča, ki sta bistveno prispevala, da je bila otvoritev društvene knjižnice dogodek posebne vrste. Pa tudi ob priložnosti lanskoletne turneje mešanega pevskega zbora „Rož“ po Srbiji, je Glasbena mladina Slovenije gmotno podprla to edinstveno pevsko turnejo in tako pokazala res bratsko in prisrčno povezanost z zamejskimi Slovenci.

Občinska seja v Kotmari vasi

Zadnja seja kotmirškega občinskega odbora, ki je bila v torek, 12. maja 1981, je obsegala enajst točk. Sklepi so bili vsi soglasni, čeprav je bila pri nekaterih točkah diskusija precej trda, a stvarna. Po koncu seje je župan obvestil občinski odbor o pritožbi direktorja Hermanna Daniela, ki ga je najemnik občinskega lova Josef Motschiunig (pri oddaji lova jeseni 1980 je glasoval zastopnik EL Jože Wakounig proti Motschiunigu in predlagal, naj se tudi v Kotmari vasi končno ustanovi lovska družina) izključil iz vrste lovcev, ki smejo loviti v kotmirškem občinskem lovišču; zanimivo je, da so vsi zemljiški lastniki v tistem revirju, ki ga je prej oskrboval Daniel, podpisali pismo občinskemu odboru in izrazili ogorčenje zaradi spremembe. Argument za izključitev je bil ta, da Daniel stanuje v Celovcu, vendar lovijo v občinskih loviščih še nekateri taki lovci, ki ne stanujejo v kotmirški občini. Vrhu tega pa je Daniel tudi lastnik tri hektarje velikega zemljišča v Šmarjeti v kotmirški občini.

Kot prva točka so bila na sporedu vprašanja. Župan Josef Struger je na vprašanje zastopnika EL Jožeta Wakouniga, kdaj bo konec onesnaževanja okolja okoli posestva Kotmari vas 69 (v Reki), odgovoril, da so na njegovo navodilo tam že začeli z odvažanjem odpadkov. Po poročilu nadzornega odbora je sledila soglasna razrešnica županu za finančno leto 1980. Oddana so bila tudi preostala dela za novi gasilski dom (okna, vrata, zasteklitev, ključavničarska dela). Občina bo sklenila pogodbo s pošto upravo (nova pošta bo v gasilskem domu) in nabavila nov bager (625.000 šil.). Za dela na poti od katere bo imela glavno korist žihpoljska občina, bo Kotmari vas prispevala 35.000 šil. Na predlog odbora za kmetijstvo se je zvišal prispevek za spuščanje bikov na 130 šilingov; zastopnik EL pa je tudi zahteval, naj tisti, ki imajo občinske bibe, tudi redno zapisujejo obrejitve. Urejena je bila tudi preskrba z vodo za vodovodno zadrugo Šmarjeta in odoben lovske odstrele za 1981.

Dr. Zdravko Inzko v zunanem ministrstvu

V začetku meseca maja je nastopil službo v Zveznem ministrstvu za zunanje zadeve na Dunaju dr. Zdravko Inzko, ki je deloval prej skoraj 7 let pri Organizaciji Združenih narodov. Zdravko Inzko je obiskoval dvojezično ljudsko šolo v Svečah v Rožu, Zvezno gimnazijo za Slovence v Celovcu, juridično fakulteto in Gradcu in Diplomatsko akademijo na Dunaju. Sedaj deluje v političnem oddelku zunanjega ministrstva.

Dr. Zdravku Inzku čestitamo k napredovanju v njegovem diplomatskem poklicu in mu želimo veliko uspeha na njegovem novem delovnem mestu.

Uredništvo

KULTURNI DAN KOROŠKIH SLOVENCEV V CELJSKI REGIJI

(Nadaljevanje s 3. strani)

Slovenske prosvetne zveze skupno z delegacijami domačih borbevske organizacij poklonili s polaganjem vencev padlim v narodno-osvobodilni borbi. Člani Slovenskega prosvetnega društva „Vrtača“ iz Slovenjega Plajberka pa so obiskali tudi razstavo o NOB, ki je bila pred koncertom otvorjena.

Tovariška srečanja, ki so sledila nastopom, so še poglobila odnose, tako da je kulturni dan koroških

Tradicionalno srečanje slovenskih pravnikov

V soboto 16. maja so se srečali slovenski pravniki s Koroške s pravniški temeljnega sodišča v Ljubljani. Zbrali so se v Brnci, kjer so si ogledali produkcijski potek v tovarni ELAN. Popoldne je sledila prijateljska nogometna tekma, pri kateri so slovenske pravnikih iz Koroške podprli nekdanji aktivni športniki Slovenskega atletskega kluba. Igra je bila v zveznem športnem centru v Bačah. Zmagali so pravniki temeljnega sodišča z rezultatom 4:2. Srečanje se je nadaljevalo v gostilni Wrolich v Ločah, kjer je bilo tudi podeljevanje pokalov.

Prosvetno društvo v Velikovcu vabi na

REDNI OBČNI ZBOR

v nedeljo 31. maja 1981 ob 20. uri v Gospodinjki šoli v Sentrupertu pri Velikovcu. Po občnem zboru bo Martin Pandel predvajal film „Boj na požirniku“.

KPD „Planina“ v Selah vabi na igro

JANEZ S HRIBA

v nedeljo 31. maja 1981 ob 14.00 uri v farni dvorani v Selah. Gostuje igral-ska skupina KUD „Ivan Cankar“ Sv. Duh pri Škofji Loki.

Slovencev bil odličen prispevek k sodelovanju med zamejskimi Slovenci in matično domovino, hkrati pa moralna opora naših prosvetnih društev.

9. KULTURNI TEDEN V GLOBASNICI

- v soboto, 30. 5. 1981 ob 14. uri „OTROŠKI POPOLDAN“ v ljudski šoli v Globasnici
- v nedeljo, 31. 5. 1981 ob 14.30 uri „VASCIT PR ZILE“ — Ziljska svatba v pesmi, besedi, plesu in glasbi. Nastopata: mešani pevski zbor „Rož“ iz Šentjakoba v Rožu pod vodstvom Lajka Milisavljeviča in folklorna skupina „FRANCE MAROLT“ iz Ljubljane

Razen otroškega popoldneva bodo vse prireditve pri SOŠTARJU v Globasnici

Za čas kulturnega tedna razstavlja svoja dela HEMA HUDL

Jubilejna proslava slovenskega čebelarstva v Šmihelu

Pod pokroviteljstvom koroškega deželnega glavarja Leopolda Wagnerja, generalnega konzulata SFR Jugoslavije v Celovcu, župana občine Pliberk Franca Mikuscha, predsednika NSKS dr. Matevža Grilca in tajnika ZSO dipl. inž. Feliksa Wieserja je preteklo nedeljo Slovensko čebelarstvo v Šmihelu v dvorani gostilne Schwarzl v Pliberku proslavilo svojo 60-letnico obstoja.

Proslava je potekala v okviru obširnega kulturnega sporeda, pri katerem so sodelovali moški pevski zbor Kralj Matjaž iz Libuč, moški pevski zbor Elektroelement iz Zagorja ob Savi, učenci glasbene šole iz Pliberka, trobentači in kitaristi iz Šmihela, pesnica Milka Hartman in recitatorji. Pozdravni govor je imel zaslužni čebelar dekan Kristo Srienc, ki je v imenu jubilejnega društva pozdravil številne goste; poleg pokroviteljev predsednika koroške čebelarstva zvezne dvornega Deutschmanna, predsednika Koroške čebelarstva zvezne dvornega svetnika dr. Prießniga, zastopnika Čebelarstva Slovenije Antona Rzmanca, zastopnika podjetja „Medex“, zastopnika Čebelarstva iz Železne Kaple podžupana Miha Kuharja in druge.

Slavoslovni govor je imel predsednik jubilejnega društva Luka Boročnik, ki je v svojih izjavah orisal lik ustanovitelja Slovenskega čebelarstva v Šmihelu, Vin-

ka Pečnika in ga med drugim imenoval kot koroškega Janša, saj je s svojim pionirskim delom ogromno prispeval k razvoju čebelarstva na Koroškem. Slavoslovni govornik, predsednik Boročnik, je ob tej priložnosti izročil nekaterim članom diplome za njihovo dolgoletno delovanje v šmihelskem Čebelarstvu. Potem so sledili številni govori predsednikov raznih organizacij in predstavništav, med njimi konzul Alfonz Naberžnik, zastopnik deželnega glavarja, pliberški župan Mikusch, (slednji je spregovoril v obeh deželnih jezikih), dr. Matevž Grilc, dipl. inž. Feliks Wieser, predsednik koroške kmetijske zbornice Valentin Deutschmann, predsednik svetnik dr. Prießnig, zastopnik pobratenega Čebelarstva društva iz Žalca, zastopnik Čebelarstva društva iz Železne Kaple Miha Kuhar in drugi, ki so jubilejnu društvu čestitali in zaželeli tudi mnogo uspeha pri bodočem delo-

vanju tega čebelarstva združenja.

Predsednik Luka Boročnik je ob tej priložnosti prejel visoko odlikovanje Koroške čebelarstva zveze, zlato častno iglo; večina govornikov pa mu je tudi čestitala k 60. življenjskemu jubileju, ki ga Boročnik letos obhaja.

Ob koncu ne gre prezreti čebelarstva razstave, ki so jo prireditelji organizirali skupno s Koroško čebelarstvo zvezo. Seveda je treba tu omeniti prispevek prosvetašev z obeh strani meje, ki so s svojim nastopom jubilejni proslavi dali kvaliteten kulturni okvir. Izkazala pa se je tudi delovna organizacija TOZD „Medex“ iz Ljubljane, ki je jubilejnu društvu potom svojega zastopnika izročilo lepo denarno podporo. Celodnevni spored so zaključili s srečolovom, čigar izkupiček je bil namenjen jubilejnu društvu.

Zaključno jubilejnu Slovenskemu čebelarstvu društvu v Šmihelu čestita tudi uredništvo Slovenskega vestnika z željo, da bi tudi v prihodnje bilo tako uspešno kot v preteklih šestih desetletjih.

Slovensko prosvetno društvo „Vrtča“ v Slovenjem Plajberku vabi na

**KONCERT
„OKTETA GLASBENE ŠOLE KRANI“
v nedeljo 31. maja 1981 ob 20. uri pri Sereinigu v Podnu.**

V okviru programa bo nastopil tudi Plajberški kvartet.

Ljubitelji lepih pesmi pristrčno vabljeno!

ČESTITAMO

Nekdanji absolvent Zvezne gimnazije za Slovence v Celovcu, Ludvik Druml iz Zahomca, je na dunajski univerzi zaključil študij in dosegel naslov doktorja prava. Iskreno čestitamo!

PRIJAVE ZA OBISK DVOJEZIČNEGA OTROŠKEGA VRTCA

v letu 1981/82 sprejme vodstvo otroškega vrtca „Naš otrok“ v Celovcu, 10.-Oktober-Straße 25, tel. (0 42 22) 82 8 94 še od ponedeljka do petka med 8. in 17. uro. Treba je, da starši otroka osebno predstavijo. Samo nekaj mest je še prostih.

ZVEZA KOROŠKIH PARTIZANOV vabi na

partizanski izlet in srečanje v celjski regiji

v soboto 26. junija 1981

Gre za enodnevni izlet z avtobusom, v okviru katerega si bomo ogledali razne zanimivosti, med drugim tudi Kumrovec — rojstno hišo maršala Tita, trgovino brušenega stekla v Rogoški Slatini itd. Popoldne se bomo udeležili partizanskega srečanja. Prijave so možne do 15. junija 1981. Cena potovanja 150 šil. Odhod omnibusa iz Celovca (Gasometergasse 10) ob 6. uri, iz Dobrle vasi (pred Posojilnico) ob 6.30 uri.

Glavni odbor

Vedno tesnejši stiki med Dušanbejem in Celovcem

Kot smo že večkrat poročali vlada med pobratenima mestoma Celovec in Dušanbej (glavno mesto sovjetske socialistične republike Tadžikistan) tesno prijateljsko sodelovanje, ki se izraža v medsebojnih obiskih oz. kulturnih izmenjavah.

Prejšnji četrtek je delegacija iz Tadžikistana pod vodstvom ministra za šolstvo, Huškam Davljatkadamova obiskala Koroško in v Celovcu v šentrupeški šoli ob prisotnosti domačih častnih gostov otvorila razstavo slik otrok oziroma šolarjev iz Dušanbeja. Povod za to razstavo je bila vsekakor razstava slik celovških otrok v Dušanbeju, ki je še vedno odprta in vzbuja med Dušanbejčani veliko zanimanje. Razstavljene slike

dušanbejske šolske mladine so izredno lepe in izražajo veliko ljubezen do svoje domovine. V okviru otvoritvene prireditve, ki jo je otvoril kulturni referent in namestnik župana Heribert Medweschek, je bil tudi pevski nastop celovških šolarjev. Ob priložnosti otvoritve razstave je minister Davljatkadamov naglasil pomen prijateljskega sodelovanja med obema pobratenima mestoma, ki traja že deset let.

Po otvoritvi razstave je celovski župan Leopold Guggenberger sprejel tadžikistansko delegacijo v celovski Mestni hiši, kjer so izmenjali darila in kjer se je delegacija iz Tadžikistana vpisala v zlato knjigo mesta Celovec. Poleg domačih častnih gostov sta se sprejema udeležila tudi zastopnika Avstrijsko-sovjetskega društva, vladni svetnik Valentin Just in Johann Perdacher. V petek 22. maja se je na Novem trgu predstavil ansambel iz Tadžikistana z glasbo, petjem in plesom. Ta ansambel je znan po celem svetu.

Gosti iz Tadžikistana so si na bivanju na Koroškem ogledali tudi razne znamenitosti kot na primer Minimundus in dolino Malta z njeno veliko betonsko pregrado...

Zgornje Borovlje

Pred nedavnim smo se na pečniškem pokopališču za vedno poslovili od 69-letnega Petra Kunčiča. Bil je tih, skromen, miren in splošno priljubljen človek ter zaveden Slovenec in antifašist. Kot delavec je mnogo garal in si z velikimi žrtvami postavil lastno hišico. Zaposlen je bil kot tesar (maladinar) in nato devet let pomožni delavec v nekem beljaškem ključavničarskem podjetju, kar pa njegovo šibko telo ni preneslo in je moral v predčasno upokojevit. Bolehal je več let in bil tudi v bolnišnici. Zadnji dve leti pa ga je zahrbtna bolezen grozno shujšala in naposled ga je smrt rešila mučnega trpljenja. Domači župnik Peter Sticker je možu, ki je nekdo tudi pobiral „ofer“ v farni cerkvi spregovoril primerne besede v slovo. Mešani zbor pod vodstvom Tratnikovega Mirtija je med mašo zadušnico in ob odprtem grobu zapel v slovo. Ženi vdovi in sinu z družino velja naše globoko sožalje.

**OKRAJNA PISARNA PLIBERK
posluje
vsak torek od 9. do 12. ure
V pisarni bo:
2. 6. 1981
Marjan Pečnik**

Klub slovenskih študentov v Gradcu in KZ Zveze slovenske mladine v Borovljah vabita na

KONCERT

pod geslom
„OD KLASIKE DO NARODNE PESMI“

v ponedeljek 8. junija 1981 ob 14.30 uri v veliki dvorani mestne hiše v Borovljah.

Nastopajo:

Bruno Petrischek (klavir), Martin Koschutnik (klavir), Engelbert Logar (kitara), Roman Verdel (flavta), moški zbor iz Borovelj, otroški cerkveni zbor iz Borovelj, trio Oraže, ansambel „Drava“, Plajberški kvartet ter moški in mešani zbor Kluba slovenskih študentov v Gradcu

Valentin Polanšek

84

BRATOVSKA JESEN

II. del

Četrtega dne se je Matevž zleknil za mizo na verandi in gledal v gozdno idilo, ki se je od jutra do jutra izoblikovala v novih odtenkih krepkejših prehodov, izlivov in pestrosti zelenih barv. Ob ptičjem ščebetanju, vriskanju in čivkanju je kaj hitro ujel drozgove melodije in kosove, pa še kukavica je prišla. Jasno, da si drvar vse to prisvajal, vse ga spominja na drvarjenje, na lepe lesove in široke poseke.

Dolgo je Nadja stala v sončnem okviru in ga gledala. Matevž je šele četrtega dne zavestno dojel, da nosi njegova spremljevalka hlače dokolenke, nekake gospoške pumparice, in ima pravo hriboško postavo. Spet je bil na tem, da si je v mislih hotel vzeti nekaj iz spominjanja, češ, take v moške hlače oblečene ženske je že kdaj videl, ko so prihajale na Peco mimo Lonkinega doma.

Pa se je prvič nekako zaviral: Kaj bi bilo, ko bi nehal s tem, da vsako sedanjo reč, ki se dogaja v igri leta tisočdevetstoenaštiridesetega, hočem primerjati s podobnostmi iz prejšnjih let. Vse to je sproti uničevanje sedanjega, lepega, prečudovitega. Pa še potvarjanje resnice je. In le kakšno! Kako naj bo nekaj, kar je sedaj, ko je Hitler tudi že v Jugoslaviji, podobno tistemu času, ko še nihče sanjal ni o tem. Treba je biti resničen! Resnica! Tudi jaz sam nisem več takšen, kot sem bil takrat, ko sem

se poslovil od ... Ah, kaj! Zakaj vendar spet in spet prihajam na njo? ... Moral bi, če bi bil zakaj fant, že davno vzeti Vesno-Nadjo! Komu na svetu pa si se že toliko spovedoval kot njej? Kar si Lonki o sebi pripovedoval, je bilo tisto, kar si želel z njo, da bosta nekoč skupaj in da bo vse to res, kar si o njej sanjaril ... Pa saj ne boš tukaj v rajskem gozdu pri Novi Štifti sedaj spomladni leta tisočdevetstoenaštiridesetega debatiral o tvoji ... Konec! Raje uredi stvar z Vesno-Nadjo! Kako uredi? Rada se imava in vendar ne tako, kakor bi vsak predpostavljal za dekle in fanta. Je to normalno? Normalno, da fant in dekle dneve in noči preživita skupaj v samotni lovski koči in se imata rada in ...

Vesna je stopila iz sončnega okvira:

„Pri drugih sem vedno malo lagala. Tako lagala, kot pač malce laže vsak, ko se poigrava s prvo ljubavjo. Pri tebi vse terja iskrenost in golo resnico, tako golo, da se do tiste golote ne bi mogla sleči. Kajti golota te resnice je globlja, morala bi sleči še polt in mesenost in vso navlako navad in privzgojenega. Tebe doživljam s take strani, da so mi sanje in realnost nekaj skupnega.“

Čudila se je, ker je Matevž drugače reagiral kot je pričakovala, potem ko mu je zaupala vso zamočanost glede povezave z Ivanom-Johanom in Stanetom na Šmarni gori.

„Tudi Ivan-Johan ima malo harmoniko. Enkrat jo je prinesel v gostilno Pod lipo. Kje jo le ima sedaj?“

„Gotovo ima zanesljive ljudi, pa jo bo pri njih shranil tačas ...“

Zdaj je vedela, da Matevž misli na harmoniko in da se mu je zahotelo igranja na tem priljubljenem instrumentu. Pa ga je bodrila z obljubo:

„V Lučah visoko gor proti Raduhi imam sorodnike. Tam bi lahko igrala in pela, pa naju noben Nemeč ne

bi čul!“

Potem je prišla na tistega vojaka, ki je prišel v gostilniško kuhinjo in slovensko govoril. Matevž je odvrnil kar tako:

„Morda je bil moj brat Domen, kaj se ve ...“

Res ... kaj se ve ...

Ko je krčmarica pozneje povpraševala druge vojake znanca, kje je oni sloki prijazen vojak, je nekdo menil:

„A ja, kamerad Zoran ... Njegova edinica je bila le prehodno v Škofji Loki, zdaj so že spet na transportu proti ... kaj vemo?“

Tega Vesna-Nadja ni vedela.

Šele pozneje bo to izvedela. Takrat pa ne bo več tako blizu Zoranovega starejšega brata Matevža. Vojna je žal skozi vso krvavo zgodovino že od pamtiveka pletla čudne usode ...

Na vsem lepem ga je ujela med vrati v sončnem okviru:

„Jaz bi hotela od tebe otroka, da bi vsaj eno živo bitje imela, ki je tvoje in moje hkrati! In tisti otrok bo nekoč velik človek, ko bodo ljudje že tako daleč, da si bodo vsi bratje, da ne bo več vojne in krivice in da bo mir in svoboda, da bo tisti najin otrok velik človek, pa bo ponosen na naju, ker morda naju ne bo več ... Veš, lahko pride tako, da naju enega ne bo več ali da naju obeh ne bo več? Čudno! Si znaš kaj takega predstavljati? Jaz sem ...“

„Kaj si ti?“

„No, povej, kaj sem jaz tebi?“

„Meni? O tem se ne da govoriti. Jaz ne bi znal povedati ...“

Mislila je, da je močnejša, da je utrjena skojevka, pa je prišlo vse drugače, vse lepše, mehkejšo in preprosteje kot akcijski programi in partija in ...

Skopuhova smola

Saj ni bil pravi potepuh, pa tudi berač ne, od vsakega pa je le nekaj pobral dobrodušni Jernač. Rad je hodil po svetu, iz kraja v kraj, od vasi do vasi, od hiše do hiše, se pogovarjal z vaščani, pomodroval, poprosil pa ni nikoli, ker so mu ljudje kar sami dali. Povsod so ga poznali, ga nahranili in tudi kaj cvenka mu je zdrknilo v globok žep na ponošenem plašču, ki ga je nosil v še tako hudi vročini. V malhi, ki mu je med hojo mahedrala na plečih, je nosil vse, kar je imel in kar je potreboval. Tega ni bilo veliko in veliko tudi ni potreboval, saj je bil z vsem zadovoljen. Prenočeval je, kjer je pač našel. Zdaj na prostem pod milim nebom, zdaj na seniku, ali v hlevu. Kmetje so mu zaupali. Tam, kjer je počival, nikoli ni ničesar zmanjkalo. Otrokom je rad izdeloval jelševe piščalke in jih razveseljeval z vodnimi mlinci. Če je bilo potrebno, je na kmetiji tudi poprijel za motiko ali oralo. Bil je poln zadovoljstva in židane volje, a nadloge so mu bile deveta vas.

Tistega poznega popoldneva, ko se je vzpenjal navkreber, kjer se je v zahajajočem soncu belila gorska vasica, se je namenil oglasiti še pri starem skupuhu, kot so vaščani med seboj šepetaje imenovali bogatega kmeta, ki se je pred leti priselil v njihov kraj, kupil posestvo, za katerega se ni kaj prida trudil. Niso vedeli od kod je prišel in tudi ne, kaj je pravzaprav bil. Vedeli so le, da ima bojda neznanško denarja, ki ga je posojal za oderuške obresti, delal pa malo. Ni hodil v vas in z nikomer se ni sprijateljil. Imeli so ga za čudaka, čemerneža z gromovitim glasom. Če se mu je izgubil le en sam kovanec, je za njim stokal tri dni in tri noči. Tedaj je bilo najbolje, da mu ni nikdo prišel pred oči. Pes, ki ga je imel, je bil podoben gospodarju. Namrščen in popadljiv. Le Jernač ga je lahko pobožal, nič mu ni storil.

Saj se je bil že večkrat oglašil pri tem skupuhu, kaj postori, ali nacepil drva, odvozil iz hleva gnoj, ali kaj drugega. Pa ni dobil nič za to. Kmet se je kisló nasmehnil in mu dejal, da ga ni klical, še manj naročil za plačilo. Bitje, ki mu je preganjal samoto, in ki mu je morda bilo pri srcu, je bila udomačena sraka. Sraka pa ne bi bila sraka, če ne bi povsod stikala, mu kdaj pa kdaj kaj odnesla in skrila v škatlo v temačnem kotu. Nanjo se nikoli ni hudoval. Tudi kakšen srebren kovanec je bil v njenem skrivališču med bleščočimi predmeti. Vedno jih je našel, ji požugal in vzel. Tudi Jernač

in sraka sta bila velika prijatelja, le da tega skopuh ni vedel.

Tako je Jernač prikoral do kmeta, se ustavil in ga pozdravil. Kmet je vlek el pipo, strmel predse in prikimal. Dejal pa ni nič. Jernača to ni motilo. Sedel je na najnižjo stopnico pri vratih, da si odpočije trudne noge. Segel je v malho, si vzel kos črnega kmečkega kruha in počasi jedel. Malho je odložil na tla v travo. Ker je Jernač menil, da bo kmetu z delom pregnal hudourne

Pametne misli

- Izogibajte se kozla od spredaj, konja od zadaj, zlega človeka pa od vseh strani.
- Težko je navaditi na svobodo človeka, ki je bil vse življenje suženj.
- Narod, ki nima svoje zgodovine, je kakor človek brez spomina.
- Najboljši nasvet je izkušnja, toda ta nasvet pride vedno prepozno.
- Svoboda pomeni odgovornost, zato se je večina ljudi boji.
- Drugim more zdraviti rane samo tisti, ki jih ima tudi sam.
- So ljudje, ki od svojega bogastva nimajo ničesar, razen strahu, da ga izgubijo.
- Smehljaj je najkrajša razdalja med ljudmi.
- Slabi časi so dobra snov za pogovor.

Bil je že mrak, ko je Hodžadin še vedno delal v svojem figovem nasadu. Bil je ponosen na svoja drevesa in ker jim je lepo stregel, je pričakoval bogato povračilo. Nenadoma pa je prenehal z delom. „Presneto,“ je rekel naglas, „šele zdaj sem se spomnil!“

Prišlo mu je na misel, da je bil povabljen na praznovanje, ki ga nočoj prireja njegov prijatelj Selim Kadri.

Bil je zelo pozen, zato je odložil orodje in pohitel na cesto. Ko je prišel do prijateljeve hiše, je videl, da so prišli že vsi povabljeni.

„Dober večer,“ je zaklical Hodžadin. Ampak videti je bilo, da ga njegov prijatelj in gostitelj Selim Kadri ne sliši.

Hodžadin je osupnil. Šel je po sobi, ampak očitno ga ni opazil nihče. To se mu je zdelo zelo čudno, ker so bili vsi ti ljudje njegovi prijatelji. Ko je videl Dželala v

pogovoru z Ahmedom, se jima je približal. Komaj pa je prišel do njiju, sta mu obrnila hrbet.

Hodžadin je poskusil začeti pogovor. „Fazil, tvoje ječmenovo polje ti bo letos prineslo dobro žetev.“

Hodžadin obišče prijatelja

Fazil se je delal, kot da ne bi slišal niti besede.

Hodžadin je poskusil še enkrat. Tokrat je spregovoril svojemu gostitelju: „Kako krasno grozdje imaš v vinogradu, Selim!“

Tudi Selim ga očitno ni slišal.

Hodžadin je pogledal lepo oblečene goste in uvidel, da se njegovih oblačil še vedno drži prah s polja. Odhitel je domov.

„Žena,“ je zavpil, komaj je stopil skozi vrata, „pripravi mi moja

najboljša oblačila!“

Potem ko se je temeljito zdrgnil in umil, se je oblekel v svojo najboljšo obleko in se vrnil na praznovanje.

Gostitelj Selim Kadri ga je sprejel s poklonom. „Dober večer,

Hodžadin. Dobrodošel na praznovanju, prijatelj.“

„Hvala ti,“ je smehljaje se odvrnil Hodžadin.

Potem se je Hodžadinu pridružil Dželal in se mu prav tako priklonil. „Videl sem tvoj sadovnjak,“ je rekel spoštljivo. „Letos boš imel bogato letino fig.“

Zdaj so bili s Hodžadinom vsi prijazni, vsi so se mu prilizovali. Ko so sedli k večerji, mu je Selim Kadri sam naložil krožnik.

Želje

*Čez morje tri ptičice letijo.
Prva nosi klasek od pšenice,
druga nosi grozdek iz gorice,
tretja nosi zdravje in veselje.
Ktera nosi klasek od pšenice,
o da bi zletela v naše polje,
da bi polje rodovitno bilo!
Ktera nosi grozdek iz gorice,
o da bi zletela k nam v gorice,
da bi naše trte obrodile!
Ktera nosi zdravje in veselje,
o da bi zletela v naše selo,
da bi bilo zdravo in veselo!*

žrl pes. Odmaknil pa je roko, kot bi ga pičila kača. Nekaj je zažvenketalo. Sklonil se je in skoroda otrpnil. Vnovič je segel v malho in že držal pest srebrnikov. „O, božja martra, ježešna, kaj le je to? Ali prav vidim? Se je mar zgodil čudež!“ Bolj si je belil glavo, manj je bil pameten. Le kdo mu jo je napolnil, napolnil s srebrniki? Na kmeta še pomislil ni. Zato pa je zvečer pri brivki tembolj mislil nanje skopuški kmet, ko je prešteval denar v skrinjici, robantil in kliccal na pomoč vse podzemne sile in rogatega hudiča. Na njegovem ramenu pa je posedala „dobrotljiva sraka“ in bistro švrkala s pogledom po lesketavih skopuhovih srebrnikih.

Vlado Firm

Vsi so gledali, ko je Hodžadin previdno dvignil najlepši košček mesa s krožnika. Namesto da bi ga nesel v usta, ga je vtaknil v notranji žep svojega plašča. „Jaj, plašč, jaj,“ je rekel.

In vsi so osuplo strmeli, ko je Hodžadin še dalje hranil svoj plašč. Mesu so sledili v žep rižota, sir, kumarice in fige.

Gostje so prenehali jesti in so nejevolno strmeli. Končno se gostitelj Selim Kadri ni več mogel zadrževati. „Povej mi, Hodžadin, kaj vendar misliš, da ponujaš svojemu plašču jesti?“

„Pa saj menda želite, da mu dam jesti,“ je nedolžno odgovoril Hodžadin. „Prej, ko sem prišel v stari obleki, zame tu ni bilo prostora. Zdaj, ko sem prišel v novi, ni nič predobro zame! Videti je, da si povabil na praznovanje plašč, ne mene.“

(Turška narodna)

Vesna-Nadja si je bila edina: Če bi bila noseča, bi imela toliko prednosti. V gostilni bi delala še nekaj časa, dokler se ne vidi preočitno. Od vseh strani bi me nosečnico bolj zavarovali, zaščitili, me ne štrapacirali, jaz pa bi čakala in gradila v sebi z lastno krvjo in z Matevževo krvjo skupno bodočnost. Pa zakaj niso višji in najvišji v partiji in vodstvu OF uvideli, da bi dekleta in ženske in matere gradile prav to bodočnost? Nosečnice bi nekje zagotavljale krvni obstoj, ustvarjale ravnovesje med žrtvami in novimi zanamci.

Zvečer se je slačila počasi kot vselej. Tokrat je pustila prižgano petrolejko in se je slekla do vreščee nagosti. Sebi je hotela pokazati, da lahko stori, kar ona hoče! Ko se je slačila, je obenem slačila svojo privzgojeno moralo v sebi. Ko se je slačila, je hotela tudi njemu pokazati resnico, ali vsaj simbol resnice, ko sta že govorila o goloti.

„Si že videl tako nago žensko?“

Matevž je bil v dvojni zagati: Ker je ni videl in ker se tega ni upal glasno priznati in... in ker se z Lonko nikdar nista ljubila v „rajskem oblačilu“.

„Jaz sem prvič tako gola pred moškimi očmi!“

Ni vedel, kaj bi. Nekje se je bal, da ga bo potegnila zaradi njegove osuplosti; na drugi strani se ni znašel ob vprašanju: Kaj hoče vendar od mene?

S Šmarne gore je prišlo novo navodilo: Čim prej se premaknita na določeno mesto!

To je pomenilo, da se bosta morala ločiti. Zdaj je spet poiskala pred svojo vestjo novo možnost kratkega podaljška, še nekaj dodatnih dni za skupno pot: Sam ne bi vedel bližnjice v smeri proti Peci, pa ga pospremim še tja do Črne. Tam pa se moram vseeno ločiti od njega! Tam... Samo tja je še daleč. Morda bova tja dolgo ho-

dila? Morda se bo med potjo še veliko spremenilo? Morda se bo on ves predrugačil prav tako, kakor jaz že dolgo kar njemu v obraz glasno sanjam in sanjam in... Morda nikoli ne bova prišla v bližino Pece? Morda bo kralj Matjaž sam vstal in prišel s svojo Alenčico nama naproti in naju bo povabil na svatovski ples? Morda bo na vsem lepem konec tega lepega življenja?

„Matevž!“

On je znal tako pogledati, da je morala največkrat spremeniti temo pogovora, ki si ga je določila in bi ga začela s takimi in takimi uvodnimi besedami.

„Tukaj ti dam svoje pismo. Tebi vse zaupam! Tudi to, da ne boš o tem nikomur pripovedoval, kaj si bral, kar je bilo zame pisano.“

„Konspiracija, konspiracija! Tega smo se mi poklicni antihitleristi in zaslužni ubežniki že davno učili v Ljubljani!“

Pognala se je nanj. Tako ji je bil v tem trenutku spet všeč. Kako jo je kdaj mikalo, da bi ga zgrabila in skušala z vsemi močmi vreči na tla! A se je vedno spet premislila, ne da bi kaj napak razumel. Včasih je že kričeče bolelo, tako je molčal in molčal. Vse mogoče in nemogoče misli je predla. Največ pa se je spet samo sebe po nedolžnem trpinčila s samoočitki.

Prišla sta na severno pobočje Raduhe. Peco sta že nekaj časa gledala. Ona je bila sedaj tista, ki je prevzela vlogo poslušalke. On pa je bil od koraka do koraka bolj zgovoren. Pripovedoval je s pritajenim glasom, kakor da je lastnik vsega tega področja onstran bivše jugoslovanske meje.

Zadihana, z rahlo orošenim čelom, je stala in ga vdano poslušala. Iz na pol odprte bluze so kipele vzbokline sočnih joškov. Blaženo dozorevajoče pomladansko sonce

jo je obsevalo in lepota je cvetela in tekmovala z bujnim planinskim cvetjem.

„Matevž!“

Spet isti pogled.

„Matevž, ne bova več dolgo skupaj! Zapomni si dobro vsa imena in kraje, kjer boš dobival naprej zvezo do mene! Ta listek pa shrani med dvojna vratca svoje žepne ure. Uro boš gotovo vsak dan potreboval in se zanjo najbolje bal. Tudi druge reči ti bom pustila tukaj. Jaz ne bom niti sila ničesar sumljivega, razen...“

„Saj se ne bova že kar tukaj ločila. Mislim, da ne bo narobe, če greva najprej kar proti Šentjakobu. Tam imam svoje ljudi, pa bova izvedela največ, kako in kaj bo najpametneje za naprej!“

Prvič se ji je zdelo, da mu je nekaj na tem, da ostane še skupaj... Ko bi ona smela tako govoriti, kot ji velevala srce, bi ga objela in privezala nase s celodnevni poljubom. Samo toliko bi prekinila poljubljanje, da bi mu spet in spet povedala:

„Kako si moj! Pri tebi bom vedno ostala! Skrijva se nekam in živiva zase do konca sveta!“

A je samo zadržano globlje zadihala, pa se ji je še vzdihljaj zdel presumljiv. Nato se je trapila z mislijo, da bi mu rekla: Pojdi in poglej, kje je tista že toliko časa pričakovana Lonka! Pa mi pridi povedat, kako je. Ali te še mara? Ali jo ti sam še maraš? Sedaj, ko jaz nate čakam?

On ji je bil spet drugače skrivnosten. Vrgel je cigaretni ogorek proč in ga pomendral:

„Odvadil se bom kajenja! Bo najbolje, ker cigaret terko ne bom mogel dobivati in niti ne domačega tobaka.“

Pustila mu je več reči. Njej je bilo to zagotovilo, da se resnično spet vidita. Odšla pa je hitro, kakor da se tako že drevo spet vrne...

(Dalje prihodnjik)

Znanstvene publikacije SAZU

bistveno prispevajo k spoznavanju slovenske znanosti v svetu

V založbi Slovenske akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani je v novejšem času izšla spet cela vrsta novih knjig, v katerih so člani SAZU in številni drugi sodelavci objavili dognanja in izsledke svojih znanstvenih raziskovanj ter drugih prispevkov s posameznih področij znanstveno-raziskovalne dejavnosti. Pretežna večina teh publikacij je seveda strogo znanstvenega značaja in zato namenjena ožjemu krogu interesentov, predvsem pa jih SAZU pošilja najrazličnejšim ustanovam doma in v svetu in tako prispeva k mednarodnemu spoznavanju in uveljavljanju slovenske znanosti.

Med tistimi izdajami, ki so zanimive in pomembne tudi za širši krog in še zlasti za vso slovensko javnost, pa bi tokrat posebej omenili 12. zvezek „Slovenskega biografskega leksikona“. Gre za nadaljevanje široko zasnovanega dela, ki je začelo izhajati že pred dolgimi desetletji — prvi zvezek je izšel namreč leta 1925. Potem so po krajših ali daljših presledkih izhajali nadaljnji zvezki, tako da smo zdaj (z letnico 1980) končno dobili 12. zvezek, ki na 208 straneh velikega formata zajema del gradiva črke T, in sicer se začne pri imenu Taborska in končuje pri imenu Trtnik.

Po zunanji obliki je leksikon ohranil svojo prvo podobo, vsebinsko pa je bil tekom desetletij seveda vedno spet „posodobljen“ s tem, da so bila vanj vključena tudi že imena vsakokratnih sodobnikov (medtem ko so starejši zvezki v tem pogledu razumljivo vedno bolj zastarali, saj je število manjkajočih imen proti začetku celotnega dela vedno bolj naraščalo). Tako so bile v začetku seveda zajete samo osebnosti, ki so živele in ustvarjale pred šestimi desetletji in prej; v najnovejšem zvezku pa so zajeti tudi že sodobniki — pisatelji, prevajalci, politiki, gledališčniki, znanstveniki, pedagogi, pravniki, umetniki, gospodarstveniki, časniki in najrazličnejši drugi bolj ali manj pomembni ustvarjalci. Da navedemo le za primer: tokrat najdemo med pisatelji tudi imeni obeh „velikanov“ Ivana Tavčarja in Janeza Trdimo, medtem ko sta med političnimi delavci poleg mnogih drugih zastopana Tone in Vida Tomšič.

Slovenski biografski leksikon zajema celotno slovensko narodnostno in kulturno ozemlje ter predstavlja osebnosti, ki so bile kakor koli pomembne za slovenski narod. V tem okviru je seveda zajeta tudi Koroška in je v tem zvezku na primer zastopan tudi pokojni narodno-politični in kulturni delavec dr. Joško Tischler. Sicer pa bi ob podrobnejšem pregledu gradiva odkrili tudi še marsikatero drugo osebnost, ki je na ta ali drugi način neposredno ali vsaj posredno povezana z našo zemljo in našim ljudstvom.

Kakor že povedano, večdesetletni časovni razpon med izidom prvega in izidom sedanjega najnovejšega zvezka prinaša tudi svoje pomankljivosti. Omenjena sprotna „posodobitev“ je seveda nujna in potrebna, vendar je po drugi strani tudi problematična, saj je prvotni koncept celotnega dela s tem bistveno spremenjen. V začetnih zvezkih manjkajo vse tiste osebnosti, ki so začele duhovno, znanstveno in javno delovati v desetletju pred drugo svetovno vojno, v letih narodnoosvobodilne vojne in v povojnem času. Pri tem gre za nekaj generacij slovenskih izobražencev, politikov in drugih javnih ter kulturnih delavcev. Marsikje gre tudi za novo vrednotenje družbene vloge posameznikov in njihovega dela in še za marsikaj drugega.

Tako je leksikon, kakršen je zdaj, po petinpetdesetih letih vedno spet prekinjenega izhajanja (in koliko let bo še potrebnih, da bo izšel tudi zadnji zvezek?), sicer bogata zakladnica biografske faktografije in znanstvene dokumentacije, vendar pa s tolikšnimi vrzeli, da je njegova uporabna vrednost, če že ne vprašljiva, vsaj hudo pomanjkljiva. Uredniški odbor leksikona se teh in drugih problemov bržčas zaveda in najbrž tudi ve, kako bo treba delo dopolniti, da ne bo ostalo torzo, kakor je zapisal recenzent v „Knjigi“.

Ostale knjige, ki so v zadnjem času izšle pri SAZU, moremo v okviru tega poročila seveda samo omeniti. Letopis SAZU obravnava leto 1980 ter posreduje zanimiv pregled delovanja posameznih razredov, inštitutov in drugih ustanov. Razred za zgodovinske in družbene vede je izdal 12. zvezek, v katerem je

zajetih več razprav o pravem sistemu SFR Jugoslavije. Inštitut za arheologijo je pripravil dva zvezka Arheološkega vestnika: letnik 1979, ki je izšel kot jubilejni 30. zvezek, je posebno obsežen ter na okroglo 800 straneh prinaša na desetine prispevkov najrazličnejših avtorjev; drugi 31. zvezek, pa je izšel za leto 1980. V 19. zvezku Geografskega zbornika (za leto 1979) so kakor tudi že v prejšnjih zvezkih objavljeni predvsem rezultati raziskovalnega dela v Geografskem inštitutu Antona Melika pri SAZU. Biološki inštitut Jovana Hadžija je v razredu za prirodoslovne vede objavil obsežno razpravo Mitje Zupančiča o smrekovih gozdovih v mraziščih dinarskega gorstva v Sloveniji. In končno je treba omeniti še nov zvezek Kataloga favne Jugoslavije, v katerem je obdelana favna plekopterov.

Kakšnega pomena so publikacije SAZU za afirmacijo slovenske znanosti ne samo v ožjem narodnem okviru, marveč predvsem tudi v najširšem mednarodnem merilu, nam dovolj zgovorno kaže podatek, da vzdržuje biblioteka SAZU redno zamenjavo s skupno 1441 znanstvenimi ustanovami in drugimi interesenti v 80 držav vsega sveta.

RADIO - TELEVIZIJA

SLOVENSKE ODDAJE RADIA CELOVEC

PETEK, 29. 5.: 14.10 Koroški obzornik — „Kulturna vzajemnost — naša sila“ (posnetki akademije slovenske gimnazije — 2. del).
SOBOTA, 30. 5.: 9.45 Od pesmi do pesmi — od srca do srca.
NEDELJA, 31. 5.: 7.05 Duhovni nagovor — Naj pesmica naša darilo vam bo.
PONEDELJEK, 1. 6.: 9.15 Weiß Josefina: Koroška narečja (šolska radijska oddaja za šolarje od 4. — 8. šolske stopnje) — 14.10 Obzornik — Napoved sporeda — Zborniška glasba.
TOREK, 2. 6.: 9.30 Domača zabavna glasba — 14.10 Obzornik — Rdeče, rumeno, zeleno — Popevke.
SREDA, 3. 6.: 14.10 Obzornik — Portret koroškega kulturnega delavca: Dr. Anton Feinig.
ČETRTEK, 4. 6.: 14.10 Obzornik — Družinski magazin.

AVSTRIJA 1

PETEK, 29. 5.: 9.00 Poročila — 9.05 Za predšolske otroke — 9.30 Ruščina — 10.00 Indijska umetnost — 10.00 Veseloigra — 12.05 Hans in Lene — Klub seniorjev — 13.00 Redakcija — 17.00 Za predšolske otroke — 17.30 Otroška komedija — 17.55 Otrokom za lahko noč — 18.00 Panoptikum — 18.25 Pregled sporeda — 18.30 Mi — 19.00 Slike iz Avstrije — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Oddaja XY — 21.20 Karl Valentin k 99. — 22.05 Reklama in šport — 22.15 Biologija spoznanja — 23.15 Poročila.

SOBOTA, 30. 5.: 9.00 Poročila — 9.05 Angleščina — 9.35 Francoščina — 10.05 Ruščina — 10.35 Vitezi, vazali, deželni gospodje — 11.24 Biologija spoznanja — 12.30 Igraj z nami — 13.00 Redakcija — 15.40 Fanny Elssler — 17.00 Jolly-box — 17.30 Pirati — 17.55 Otrokom za lahko noč — 18.00 Dva krat sedem — 18.25 Variete — 19.00 Slike iz Avstrije in Južne Tirolske — 19.30 Čas v sliki in port — 20.15 1000. Heinz Conrads in njegovi prijatelji v gradu Belvedere — 21.50 Šport — 22.10 Jazz na Dunaju — 23.10 Poročila.

NEDELJA, 31. 5.: 11.00 Ura tiska — 12.00 Igra — gradbeni kamen življenja — 15.15 Moj prijatelj Salty — 16.45 Pinocchio — 17.10 Po sledih Odiseja — 17.40 Otrokom za lahko noč — 17.45 Klub seniorjev — 18.25 Pregled sporeda — 18.30 Srečanje z živaljo in človekom — 19.00 Slike iz Avstrije — 19.50 Šport — 20.15 Casanova — 22.15 Glas islama — 22.20 Poročila.

PONEDELJEK, 1. 6.: 9.00 Poročila — 9.05 Za predšolske otroke — 9.30 TV kuhinja — 10.00 Les legendses celliques — 10.30 An-

dromeda, smrtonosni prah iz vsemirja — 12.35 Jame — svet brez sonca — 13.00 Redakcija — 17.00 Za predšolske otroke — 17.30 Lassie — 17.55 Otrokom za lahko noč — 18.00 Živali pod vročim soncem — 18.25 Pregled sporeda — 18.30 Mi — 19.00 Slike iz Avstrije — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Ponedeljski šport — 21.05 Lisice — 21.55 Šport — 22.25 Poročila.

TOREK, 2. 6.: 9.00 Poročila — 9.05 Za predšolske otroke — 9.30 Angleščina — 10.00 Ostanki v naši prehrani — 10.30 Zlikovci, krone in biseri — 12.10 Doktor in ljube živali — 13.00 Redakcija — 17.00 Za predšolske otroke — 17.25 Tudi pošaliti se je treba — 17.55 Otrokom za lahko noč — 18.00 Deklica iz Avignona — 18.25 Pregled sporeda — 18.30 Mi — 19.00 Slike iz Avstrije — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Argumenti — 21.15 Operetni koktajl — 22.05 Zdravnik proti svoji volji — 23.25 Poročila.

SREDA, 3. 6.: 9.00 Poročila — 9.05 Tudi pošaliti se je treba — 9.35 Francoščina — 10.05 Mohtafon — 10.35 Z 250 markami skozi Južno Ameriko — 12.00 Argumenti — 13.00 Redakcija — 17.00 Vremenska napoved — Lutkovni nastop — 17.30 Wiki in močni može — 17.55 Otrokom za lahko noč — 18.00 To je ostalo od dvoglavca orla — 18.25 Pregled sporeda — 18.30 Mi — 19.00 Slike iz Avstrije in Južne Tirolske — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Binkoštni dopust — 21.40 Zrcalne slike — 21.55 Poročila.

ČETRTEK, 4. 6.: 9.00 Poročila — 9.05 Za predšolske otroke — 9.30 Dežela in ljudje — 10.00 Avstrijska zgodovina — 10.15 Kot ti in jaz — 10.30 Binkoštni izlet — 11.55 Hans in Lene — 12.15 Waltoni — 13.00 Redakcija — 17.00 Za predšolske otroke — 17.30 Marco — 17.55 Otrokom za lahko noč — 18.00 Prosim k mizi — 18.25 Pregled sporeda — 18.30 Mi — 19.00 Slike iz Avstrije — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Sončni konji — 21.05 Povodni konji z Ishasha Riverja — 21.50 Šport — 23.20 Poročila.

JUGOSLAVIJA

PETEK, 29. 5.: 8.45 TV v šoli — 17.30 Poročila — 17.35 Družina Smola, madžarska risa — 18.00 Domači ansambli: Ansambel Toneta Kmetca — 18.30 Obzornik — 18.40 Narodni park Durmitor — 19.10 Risanka — 19.15 Cik cak — 19.24 TV nočaj — 19.26 Zrna do zrna — 19.30 Dnevnik — 19.55 Vreme — 20.00 Ustvarjanje Titove Jugoslavije — 20.55 Stanovanjska oprema za jutri — 21.00 Budenbrookovi, nemška nadaljevanke — 22.00 Propagandna oddaja — 22.05 V znamenju — 22.20 Nočni kino: Pomladna noč, norveški film.

SOBOTA, 30. 5.: 8.00 Poročila — 8.05 Minigodci v glasbeni deželi — 8.20 Kapitan Kuk, slovaška pravljica — 8.30 ZBIS — F.

KOORDINACIJSKI ODBOR ZA LETOVANJE OTROK NA MORJE

Viktringer Ring 26
(Vinko Kušej)
telefon (0 42 22) 72 5 65

Gasometergasse 10
(Milka Kokot)
telefon (0 42 22) 32 5 50

Spoštovani starši!

Vljudno Vam sporočamo, da bo LETOVANJE OTROK NA MORJE V SAVUDRIJI letos v 2 izmenah:

1. izmena: od 6. avgusta do 20. avgusta 1981
2. izmena: od 20. avgusta do 3. septembra 1981

Koordinacijski odbor nudi:

Prostore za bivanje, 5 obrokov hrane dnevno, za vsakih 10 otrok enega vzgojitelja, zdravstveno oskrbo in v primeru potrebe prevoz bolnega otroka v bolnico; prevoz v Savudrijo in nazaj.

Cena za 14-dnevno bivanje znaša 1400 šilingov; prevozni stroški: 400 šilingov.

Prijavnice dobite pri zgoraj omenjenih naslovih. Zadnji rok prijave je za 1. izmeno (6. 8. do 20. 8.) do 30. junija, za 2. izmeno (20. 8. do 3. 9.) do 15. julija.

Koordinacijski odbor nudi vse potrebne informacije za koriščenje podpore za letovanje s strani zavarovalnic.

RAZGLAS

V zvezi z letovanjem otrok na morje išče koordinacijski odbor vzgojitelje. Interesenti naj se javijo pisмено na enega od zgoraj omenjenih naslovov do 25. junija 1981.

Pogoji za sprejem: dopolnjeno 18. leto, izkušnje v vodenju skupin (prednost imajo učitelji (ce) študentje (ke) pedagoške smeri).

Forstnerič: Jabolko — 8.45 Ko utihne šolski zvonec — 9.15 Dokumentarna oddaja — 9.45 Jezik v javni rabi: Izpeljanke iz skladišne zveze — 9.55 Bolnišnica na koncu mesta, češka nadaljevanke — 10.50 Ljudje in zemlja — 11.50 Poročila — 17.05 Poročila — 17.10 Moški ne jokajo, češki mladinski film — 18.30 Naš kraj — 18.45 Risanka — 18.55 Košarka Jugoslavija: SZ, prenos — 20.20 Cik cak — 20.26 Zrna do zrna — 20.30 Dnevnik — 20.55 Vreme — 20.57 Propagandna oddaja — 21.00 Srečanja — 22.40 TV kažipot — 23.00 Poročila.

NEDELJA, 31. 5.: 8.50 Poročila — 8.55 Živ žav, otroška matineja — 9.45 Tale, nadaljevanke — 10.40 TV kažipot — 11.00 Festival MPZ Celje 81, prenos zaključne prireditve — 11.55 Mozaik — 12.00 Kmetijska oddaja — 13.00 Jugoslavija, dober dan — 13.35 Poročila — 14.10 Monte Carlo: Avtomobilske dirke za VN Monaca — 14.55 Počitelj, dokumentarna oddaja — 15.25 Monte Carlo: Avtomobilske dirke za VN Monaca — 16.45 In sina..., kanadski film — 18.10 Seštanek v nebotičniku — 19.10 Risanka — 19.15 Cik cak — 19.22 TV nočaj — 19.24 Zrna do zrna — 19.30 Dnevnik — 19.55 Vreme — 19.57 Propagandna oddaja — 20.00 Ko pomlad zamuja, zadnji del nadaljevanke — 21.00 Vas med strelskimi jarki, dokumentarna reportaža — 21.30 V znamenju — 21.55 Športni pregled.

PONEDELJEK, 1. 6.: 17.10 Poročila — 17.15 Vrtec na obisku: Mali ribiči — 17.35 Pajkova mreža in mravlje, jugoslovanski film — 18.00 Človek in duševna stiska: V stiski — 18.20 Prizadeti otroci rišejo — 18.35 Obzornik — 18.45 Zdravo, mladi — 19.15 Risanka — 19.20 Cik cak — 19.24 TV nočaj — 19.26 Zrna do zrna — 19.30 Dnevnik — 19.55 Vreme — 19.57 Propagandna oddaja — 20.00 Tone Pavček: Odmor, TV drama — 21.00 Kulturne diagonale — 21.35 V znamenju.

TOREK, 2. 6.: 17.15 Poročila — 17.20 Kapitan Kuk, slovaška pravljica — 17.30 Glasba narodov: LaCoruna — 18.00 Pisani svet: Kako sem posnel film — 18.30 Obzornik — 18.40 Križič, oddaja iz cikla Čas, ki živi — 19.10 Risanka — 19.15 Cik cak — 19.24

TV nočaj — 19.26 Zrna do zrna — 19.30 Dnevnik — 19.55 Vreme — 20.00 Odprto za ustvarjalnost — 20.55 Propagandna oddaja — 20.55 Bojni tovariš Hans Beimler, 1. del vzhodnonemške nadaljevanke — 22.05 V znamenju.

SREDA, 3. 6.: 17.40 Poročila — 17.45 Z besedo in sliko — 18.05 Umetnost v revoluciji — 18.30 Obzornik — 18.45 Amaterski studio — 19.15 Risanka — 19.20 Cik cak — 19.24 TV nočaj — 19.26 Zrna do zrna — 19.30 Dnevnik — 19.55 Vreme — 19.57 Propagandna oddaja — 20.00 Film tedna: Točno opoldne, ameriški film — 21.25 Majhne skrivno-

Katoliško prosvetno društvo Šmihel vabi na igro

ZAKONCI STAVKAJI

v nedeljo 31. maja 1981 ob 20. uri v farni dvorani v Šmihelu.
Gostuje igralska skupina iz Braslovč.

Križčanska kulturna zveza v Celovcu prireja

ZBOROVODSKI SEMINAR

v Domu v Tinjah, od 30. do 31. 5. 1981 Seminar bo vodil znani dirigent z Dunaja dr. F. Xaver Meyer, bivši dirigent znanih dunajskih slavčkov (Wiener Sängerknaben).

sti velikih kuharskih mojstrov — 21.30 Miniature: Kolumbijsko zlato — 21.55 V znamenju.

ČETRTEK, 4. 6.: 17.25 Poročila — 17.30 Deklica, ki ni znala niti krave pomolsti — 18.00 Mozaik kratkega filma: Ljubezen neke uniforme, jugoslovanski film — 18.30 Obzornik — 18.40 Po sledih napredka — 19.10 Risanka — 19.15 Cik cak — 19.22 TV nočaj — 19.24 Vreme — 19.26 Zrna do zrna — 19.30 Dnevnik — 19.55 Vreme — 19.57 Propagandna oddaja — 20.00 Glasbeni četrtek — 21.35 625 — 22.05 V znamenju.

NAŠA KNJIGA — UNSER BUCH

Leopold Suhodolčan

● SNEŽENO ZNAMENJE

Sneženo znamenje je nedokončano delo, ki je ostalo v pisateljevi zapuščini. Prezgodnja smrt mu je preprečila, da bi roman pripravil za tisk, zato je založba BOREC opravila zadnjo redakcijo in delo izdala v njegovem zadnjem zapisu.

Suhodolčanov roman se prične (v svojem fabulativnem času) takoj ob koncu vojne, ko pride partizan Štefan, ki je junak tega dela, iz gozdov v Ljubljano.

Dogodki vojne in dogodki „sedanjosti“ tečejo vzporedno, kot bi se medseboj dopolnjevali in pojasnjevali, tako da šele njihova zveza lahko prinaša celovitost junakovemu življenju. Vse kar se dogaja, je namreč globoko simbolično povezano s preteklostjo, ne le v zvezi vzroka in posledice, marveč v celovitosti identitete.

Zakaj gre? Partizan Štefan, ki se vrne iz zmage v realnost povojnega časa, mora kmalu ugotoviti, da v resnici ni moč vsega zavzeti in premagati. Štefanovo življenje je zasnovano z neko skrivnostjo, z usodnim dogodkom, ki se je zgodil v partizanih in je povezan s smrtjo njegovega brata. Skrivnost te smrti se razkriva polagoma, slutimo jo skozi namige in govorice okolice, hkrati pa nas junakov monolog nezadržano pelje k njej.

Založba BOREC, Ljubljana 1981, 222 str., celoplastno, šil. 155.—

„NAŠA KNJIGA“
CELOVEC, PAVLIČEVA 5-7

- ŠPORTNI VESTNIK - ŠPORTNI VESTNIK -

SAK - Velikovec 2:1 (1:1)

Slovenski atletski klub je preteklo nedeljo igral proti Velikovcu, ki je pred to tekmo še računal, da bi lahko postal prvak podlige. Vendar jim je tokrat SAK vzel zadnjo možnost.

SAK je pričel igro izredno dobro. Močno je pritiskal na gol Velikovečanov in v 10. minuti, po napaki obrambe, je Fera takoj izkoristil priložnost in SAK je vodil z 1:0. V nadaljnjem poteku igre je SAK imel še veliko priložnosti. V 17. minuti je Drnovšek iz sedmih metrov zadel samo prečko. Nekaj minut nato je zopet Drnovšek, potem ko je bil sam pred vratarjem Velikovca, zapravil veliko priložnost. Vendar kar ni znal SAK, je znal nasprotnik. V 33. minuti so iz ene same priložnosti Velikovečani izenačili. V polčasu je Perč zamenjal Luschniga. V drugem polčasu se je tekma nadaljevala, kot se je v prvem začela. SAK je zapravljaj priložnost za priložnostjo, nasprotnik pa je v redkih protinapadih bil zelo nevaren. V 63. minuti je Drnovšek zopet samo zadel vratnico. V 65. minuti je Gregorič zamenjal Velika. Par minut za tem je isti igralec bil zopet sam pred vratarjem Velikovečanov in zopet te priložnosti ni znal izkoristiti. V 80. minuti je bilo končno tako daleč. Sodnik je dosodil SAK-ju prosti strel. Babšek je zadel točno in SAK je vodil z 2:1. Po tem zadetku SAK-ja, je nasprotnik malo bolj pritiskal na njihov gol, vendar je rezultat ostal isti.

To je bila gotovo najboljša tekma SAK-ja v pomladanskem delu prvenstva. Pozitivno na tej tekmi je tudi

bilo, da je sodnik bil izredno objektivni. Naj tu omenimo, da je SAK v naslednjem kolu prost.

Slovenska gimnazija
koroški prvak
V ŠOLSLEM NOGOMETNEM
PRVENSTVU

Nogometaši slovenske gimnazije so v torko na Koschatovem igrišču premagali v finalni tekmi moštvo višje tehnične šole iz Celovca nepričakovano s 3:1. Nogometaši slovenske gimnazije bodo zato zastopali Koroško pri avstrijskem prvenstvu višjih šol, ki bo na Gradiščanskem.

Gole za slovensko gimnazijo sta dala: Travnik (2) in Mirko Wieser. (V prihodnji številki Slovenskega vestnika bomo objavili obširnejše poročilo o poteku koroškega šolskega prvenstva).

BILČOVŠ - SELE 0:0

Selani so tokrat igrali proti prvouvrščenemu Bilčovsu. Po napeti in izenačeni tekmi ni prišlo do zadetka. Obe moštvi sta bili zadovoljni z izidom tekme.

VELEŽ PRVAK JUGOSLAVIJE

Na Titov rojstni dan sta igrala Velež Mostar in Železničar za prvenstvo Jugoslavije. Po sijajni in izredno napeti tekmi je končno zmagal Velež z 3:2 in bo s tem zastopal Jugoslavijo naslednje leto v tekmi za evropski pokal.

I. ŠAHOVSKI TURNIR
V ŽELEZNI KAPLI

I. šahovski turnir, ki sta ga skupno organizirala Slovenski športni klub „Obir“ in športna sekcija SPD „Zarja“ v hotelu Obir v Železni Kapli, je naletel na precejšnje zanimanje občanov.

K sodelovanju se je prijavilo 16 šahistov (to seveda še niso vsi prijatelji šaha v občini), kateri so se med seboj pomerili v dveh skupinah, najbolje uvrščeni med njimi pa še v finalni skupini. Nastopajoči so vsi igrali z velikim navdušenjem in zelo sigurno je, da bo šahovska sekcija SSK „Obir“ pričela tudi s tekmovanjem takoj ko bodo opravljene potrebne formalnosti.

I. turnir je bil vsekakor sijajen pričetek novega in trajnega športnega udejstvovanja, s katerim sta organizatorja zbudila tudi zanimanje domačinov za tekmovanje v INTERLIGI prijateljstva. Pred tem srečanjem šahistov je moštvo Železne Kaple odigralo tudi prijateljsko tekmo proti drugemu moštvo iz Pirana in jo izgubilo z 2:3.

Vsi udeleženci I. šahovskega turnirja so prejeli lepa priznanja, trije najboljši pa tudi pokale (za katere se prireditelji zahvaljujejo hotelu Obir, domači Posojilnici, Slovenski športni zvezi in Slovenski prosvetni zvezi).

Prvak turnirja in najboljši igralec občine je postal Polanšek Emanuel 5 točk; 2. Jammer Peter 3 točke; 3. Pasterk Mirko 2,5 točke in Haderlap Stanko 2,5 točke; 5. Traunik Michael 2 točki; 6. Weitzer Sepp 0 točk.

Turnir je kot sodnik odlično vodil Justin Polanšek, razdelitev nagrad pa je opravil Miha Travnik.

SPD „Kočna“ v Svečah vabi vse člane in prijatelje društva na DRUŽINSKI IZLET NA MACENSKI VRH Odhod v nedeljo 31. maja ob 7. uri zjutraj z osebnimi avtomobili s sejmišča v Svečah. Na vrhu bo nedeljska maša nato piknik.

Krščanska kulturna zveza in SPD „Rož“ iz Šentjakoba v Rožu vabita na FOLKLORNI VEČER

ki bo v soboto, 30. maja 1981 ob 20. uri v Farni dvorani v Šentjakobu v Rožu. Nastopa: Svetovno znana Akademski folklorna skupina France Marolt iz Ljubljane. Izvajajo ples iz Primorske, Režije, Koroške in Jugoslavije.

10-LETNICA MATURE

nekdanjega 8. b razreda (prof. Močilnik). Srečamo se na binkoštno nedeljo, dne 7. junija 1981 ob 15. uri v restavraciji Tigerwirt v Celovcu, Paradeiser-gasse 5, tel. 86 1 20

Pridi zanesljivo!

Katoliška prosveta Šentilj ob Dravi vabi na

KONCERT OKTETA
GLASBENE ŠOLE KRANJ

v nedeljo 31. maja 1981 ob 10.15 uri pod novo cerkvijo v Šentilju.

Ljubitelji lepe pesmi prisrčno vabljeno!

Franz Innerhofer (avtor TV-filma „Schöne Tage“) bere iz svojih del v torko 2. junija 1981 ob 20. uri v ljudski šoli v Bistrici v Rožu
Prireditelj: SPD „Kočna“ v Svečah
v sredo 3. junija 1981 ob 19.30 uri v Mohorjevem dijaškem domu, 10. Oktober-Straße 25, Celovec
Prireditelj: Katoliška prosveta v Celovcu

Slovensko prosvetno društvo „Zarja“ v Železni Kapli vabi na prirediteljev UASC PR ZILE

(Ziljska svatba v pesmi, besedi, plesu in glasbi)

v nedeljo 31. maja ob 11. uri v farni dvorani v Železni Kapli.
Izvajata mešani pevski zbor SPD „Rož“ iz Šentjakoba v Rožu pod vodstvom L. Millisavljeviča ter akademski skupina „France Marolt“ iz Ljubljane.
Prisrčno vabljeno!

Menjava denarja

Stanje v sredo 27. maja 1981

Za 100 dinarjev dobite	42.00 šil.
Za 100 dinarjev plačate	47.00 šil.
Za 100 lir dobite	1.40 šil.
Za 100 lir plačate	1.49 šil.
Za 100 mark dobite	698.00 šil.
Za 100 mark plačate	714.30 šil.

SLOVENSKA ŠPORTNA ZVEZA

RAZPISUJE

ekipno prvenstvo
v namiznem tenisu

- Pravico sodelovanja imajo vsa slovenska športna društva, ostala slovenska društva in šolske ustanove (v nadaljevanju društva).
- Slovenski ekipni prvak 1981 postane ekipa, ki osvoji po dvakratnem prvenstvenem ciklusu največje število točk. V primeru enakega števila točk, se pri uvrstitvi upošteva izid medsebojnih iger, razlika v posameznih igrah in razlika v setih.
- Prvenstvo poteka v dveh skupinah v obliki turnirjev. Na turnirjih odigrajo ekipe po 2 prvenstveni tekmi. V skupini A imajo pravico nastopa: (upoštevajoč izid I. ekipnega prvenstva) ŠD Sele I, ŠD Sele II, SSK Obir, Dijaški dom SSD V skupini B pa nastopajo: ŠD Sele III in vse ekipe, ki bodo letos prvič nastopale.
- Prvoplasirana ekipa skupine B ima po končanem prvenstvu 1981 pravico nastopati na III. ekipnem namiznoteniškem prvenstvu v skupini A. Zadnja ekipa skupine A izpade v skupino B.
- Prvoplasirana ekipa skupine A postane slovenski ekipni prvak 1981 in prejme v trajno last pokal ekipnega prvaka. Tekmovalci prvoplasirane, drugoplasirane in tretjeplasirane ekipe prejmejo kolajne in diplome. Prvoplasirana ekipa skupine B prejme kolajne, drugouvrščena in tretjeouvrščena pa diplome.
- Ekipo sestavlja 6 tekmovalcev in tekmovalk (lahko mešana) od katerih na posameznih tekmah igrajo trije. Tekmovalce mora društvo prijavititi s prijavo najkasneje do ponedeljka 1. junija 1981 na naslov Slovenske športne zveze, Spitalgasse 12, 9020 Celovec.
- Prvenstvene tekme potekajo po tekmovalnih pravilnikih Koroške namiznoteniške zveze.
- Prvi del prvenstva se konča predvidoma 28. junija, drugi del prvenstva je na sporedu jeseni. Termini 1. prvenstvenega dela: 8., 14. in 28. junij 1981
- Prireditelj prvenstvenih turnirjev so društva. Prireditelji dvignejo na sedežu Slovenske športne zveze 2x3 namiznoteniških žogic in tekmovalne listke. Potrjene kopije tekmovalnih listkov se oddajo pri vodji prvenstva po vsakem turnirju.
- Rezultati bodo objavljeni v Slovenskem vestniku, Našem tedniku in slovenski oddaji radia Celovec.
- Prijavnina za vsako ekipo znaša 100 šil. Prijavnina se vplača s položnico na konto številko 2911 pri Posojilnici Celovec.
- V torko, dne 2. 6. 1981 bo ob 19.00 uri na sedežu Slovenske športne zveze v Celovcu, Spitalgasse 12 sestanek vodij prijavljenih ekip. Določeni bodo prireditelji prvenstvenih turnirjev, razvrščene ekipe in izžrebana prvenstvena kola.

Mirko Oraže I. r.
vodja prvenstva

Danilo Prušnik
predsednik SSZ

Obisk na Bleščechi

Minulo nedeljo je bilo na planinski koči na Bleščechi spet vse živo. Ne da bi bila to kaka redkost v tem zavetju slovenskih planincev, temveč posebnost je bila v tem, da so se tokrat zbrali predvsem zrelejši letniki, ki so se deloma celo s svojimi sedmimi križi pomujali do koč. Seveda tudi ni manjkalo mladine, ki je tako popestrila celotno sliko. Goslitelja sta bila enkrat več vneta planinca Marica in Tonči Koren iz Šentjakoba. Kdo ne pozna,

strmi z Arihove peči v dolino. Gospod doktor je „doma“, pogosti nas po slovenski navadi in v majhnem daru zveni otožna „Bolen mi leži...“ Zadnjih kiticah: ... za narod za gimnastične pohite misli nazaj v najbolj mrzlo čase naše zgodovine, ko je na vznožju te mogočne skale tekla junaška tekla zato, da mi danes tukaj lahko živimo, da se lahko veselimo! Mladim grede se tam pozdravimo tudi z našimi prijatelji smučarji tekači. Svetovni

daleč naokoli, sončnega značaja teh dveh idealistov, kdo se ne bi odzval njihovem povabilu? Zato nič čudnega, če si videl šestdesetletnika hiteti kakor gamsa po strmini, saj je v tej neučakanosti sleherni pozabil na svojo revmo ter z navdušenjem osemnajstletnega mladeniča vzel planinsko pot pod noge. Temu primeren je bil prihod na cilj, iz vsakega novodošleca je prekipela radost, nasmejan obraz je povedal vse, povedal je več, kot potno čelo ali kot „ležka sapa“. Kratek pogled nazaj v dolino, kjer se sredi zelenja blešči modrina Baškega jezera, očara vsakega gledalca in zbudi v srcu otožno melodijo: „... kjer so me zibali mamica moja...“. A ni bilo časa za sanjarjenje, vesela družba v koči je takoj sprejela vsakega v svojo sredo. Mimogrede spoznaš ljudi, ki jih doslej morda še nisi videl, nikakor pa ti niso tuji saj ravnokar slišim, da je to Joži, oni tam Peter, Hanzej, Franci, Mihi in, in... „Za božjo voljo“ in vsi so tako razposajeni, kot zaljubljeni petošolčki, kot pravi vaški pobalini, ki so pravkar ušpili nekaj „okroglega“. Ne vem, če je temu bil kriv tisti „domači“, ki ga je Lebnov atej tako radodarno ponujal naokoli, ali pa je bil kriv planinski zrak, ki ima menda čudodelno moč. Naj bo že kakorkoli, bomo veseli, saj „... slovenski smo fantje pri Dravci doma.“ Medtem ko je gostitelj pripravil postrovi za kosilo se je razigrana družba podala na kratek izlet k Pušnikovi koči, ki smelo

znani tekač Wachter je bil z družino na poti na „Berlo“. Ze od daleč je sprejel vonj pečenih rib, ko smo v vračali k naši koči. Odlično pripravljeno kosilo je vsem lačnim želodcem izvrstno teknilo. Ker pa mora riba priti iz vrstno teknilo. Medtem se je bil s Kerpil izrazil tudi hudomušni Lubo in postregel s svojimi edinstvenimi šalami. Govoril pa smo tudi o resnih stvareh, o pravi mihi planinstva, o bodočih načrtih sploh o vsem kar je imel kdo na srcu. Prehitro je mineval čas; zadonela je slednjič: „... ož zdaj gremo...“ in nas je uren korak nesel nazaj v dolino. Očarani od planinske lepote, planinjeni pa je prej ko slej nemo strmo mogočna Arihova peč, kakor da bi bala izdati neznanu skrivnost, nekeje skriva globoko v notranjosti. Marica in Tonči! Vama pa še enkrat hvala; nič drugega kot spoštovanje! F. C.

V SOBOTO 30. MAJA 1981

Žrelec - SAK

Žrelec „pod 23“ - SAK „pod 23“ ob 17.45 uri
ob 16.00 uri

Igrišče Žrelec (Ebental)

V NEDELJO 31. MAJA 1981

Vetrinj šol. - SAK šol. ob 16.00 uri
Žrelec ml. - SAK ml. ob 10.15 uri

PRISRČNO VABLJENI!

Everts zmagal na „Veliki nagradi Jugoslavije“ v motokrosu v Tržiču

Junak 9. Velike nagrade Jugoslavije, šeste dirke za svetovno prvenstvo v motokrosu zadnjo nedeljo v Tržiču je bil 29-letni profesionalni dirkač iz Belgije Harry Everts, ki je pred 15.000 gledalci dokazal, da je sedaj med najboljšimi tekmovalci v motokrosu na svetu. Tržiška prireditelj je dobila vseplošno dobro oceno.

Prva vožnja je bila v glavnem dvoboj med Belgijo in Italijo, kar po štartu je najbolj krepko potegnil Everts, ki vodstva do konca ni oddal. Vrstni red 1. vožnje: 1. Everts 15 točk; 2. Velkeneers (oba Belgija) 12; 3. Rinaldi (Italija) 10.

V drugi vožnji je spet štartal Everts najbolje, Rinaldi mu je sledil najbolje, dokler mu ni odpovedal motor. Za drugo mesto sta se nato borila Vatanabe (Japonska) in Velkeneers (Belgija). Uvrstitve v 2. vožnji: 1. Everts 15; 2. Vatanabe 12; 3. Velkeneers 10.

Vrstni red v Svetovnem prvenstvu po šestih dirkah je sedaj sledeč: vodi Everts 100 točk; 2. Velkeneers 92; Rinaldi 90; Vatanabe 90; 5. Andreani 87; 6. Geboers 85. Vsem prvim šestim tekmeceem pripisujejo še možnosti za zmago v SP.

V odmoru med obema vožnjama so nastopili jugoslovanski in avstrijski tekmovalci za „Karavanški pokal“ v razredu do 250 ccm. Takoj po štartu je prevzel vodstvo domačin Matjaž Globočnik, ki je približno na polovici prage padel, nakar je prevzel vodstvo Koller (A). Vse do 20. kroga je vodil. O zmagi pa so odločali zadnji krogi: iz ozadja se je vse bolj približal Brunner in si tik pred koncem zagotovil zmago.

Vrstni red za „Karavanški pokal“: 1. Brunner; 2. Leitgeb; 3. Koller; 4. Breinil (vsj Avstrija); 5. Glogovič (J); 6. Friesacher (A); 7. Samec (J).

SREČANJE ZAMEJSKIH PLANINSKIH DRUŠTEV S PLANINCI
IZ MATIČNE DEŽELE V BRDU V TERSKI DOLINI

Slovensko planinsko društvo Celovec vabi že 10-ič na tradicionalno srečanje zamejskih planinskih društev s planinci iz matične dežele. Prireditelj tokratnega srečanja je Beneško planinsko društvo.

Srečanje bo v nedeljo 14. junija s pričetkom ob 12. uri v Brdu (italijansko ime za ta kraj je Lusevera) v Terski dolini.

Vas Brdo leži 500 metrov visoko pod grebenom Velikega vrha. Tja se bomo pripeljali s omnibusom preko obeh mejnih prelazov Predela in Učeje (v bližini Bovca). Brdo je kraj, ki ga je skoraj v celoti porušil potres pred petimi leti in ki je bil obnovljen s pomočjo SR Slovenije in Jugoslavije.

Spored: govor in pozdravi; kulturni spored z nastopom domačih zborov; nastop zborov, godbenih skupin in plesalcev, ki bodo prišli skupaj s planinci iz matične dežele. Nato sledi družabnost s plesom.

Omnibus na to srečanje bo vozil iz Celovca (glavni kolodvor) ob 7.30 uri. Vračali se bomo preko Centa (Tarcento), Gumina (Gemona) in Kanalske doline. Zadnji rok prijave je 10. junij!

Člani in prijatelji društva prisrčno vabljeno!